

مأخذشناسی اخلاق رسول اکرم صلی اللہ علیہ وآلہ

محمد نوری

مقدمه^۱

اهتمام دین اسلام به اخلاق و تربیت جامعه‌ای با اخلاقی نیک بسیار روشن و واضح است؛ زیرا بنیان‌گذار و سلسله جنبان این دین فرمود: «أَنَّى بَعْثَتْ لَكُم مَكَارِمُ الْأَخْلَاقِ» و تکمیل مکارم و فضایل اخلاقی آحاد جامعه را هدف نبوت خود دانست. هم چنین قرآن کریم، آیه‌ی **إِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ**^۲ را در شأن نبی اکرم صلی اللہ علیہ وآلہ نازل فرمود. هر چند کسانی مثل ابن عباس در تفسیر این آیه گفته‌اند: «خلق عظیم» یعنی دین عظیم، اما رسول اکرم صلی اللہ علیہ وآلہ در روایتی فرمود: «دین همان حُسن خُلق است». تفصیل این روایت این گونه است که: شخصی خدمت رسول الله صلی اللہ علیہ وآلہ آمد و پرسید: ما الدین؟ رسول الله فرمود: «حُسن الخُلق». از سوی دیگر، حسن خلق مقیاس ایمان دانسته شده و حدیثی در این باره از پیامبر اکرم صلی اللہ علیہ وآلہ روایت شده است: «اَكْمَلَ النَّاسُ اِيمَانًا اَحْسَنُهُمْ خُلُقًا». نیز در حدیث دیگر می‌فرماید: «لَا شَيْءٌ فِي الْمِيزَانِ أَثْقَلُ مِنْ حُسْنِ الْخُلُقِ».^۳

بعضی از مستشرقان خواسته‌اند نفوذ و بسط اسلام را بر گردن شمشیر اعراب گذشته و اسلام را دین شمشیر بنامند و در مقابل مسیحیت را به عنوان دین رحمت معرفی کنند، اما واقعیت این است که اخلاقیات نبوی آنقدر جذایت داشت که

^۱. قلم / ۴.

^۲. تفسیر طبری، ج ۲۸، ص ۱۰۲؛ سنن الترمذی، ج ۵، ص ۱۵۰.

^۳. معجم الفاظ القيم الاخلاقية، دکتر زرزور، ص ۹.

همه‌ی ملل را جذب اسلام نمود. فردی مثل سلمان فارسی از مرکز ایران به عربستان می‌رود، زیرا شنیده بود که انسانی با فضایل ایده‌آل و کمالات متعالی، دین جدیدی آورده است و در اولین ملاقات مجدوب حضرت شد.

مردمان این عصر که بحران اخلاقی همه‌ی جوامع را فراگرفته، بیش از گذشته به آموزه‌ها و توصیه‌های رسول اکرم صلی الله علیہ و آله نیازمنداند. متفکران باید نظام اخلاق نبوی را با ادبیات روز و به زبان‌های گوناگون برای اقسام مختلف در ملل جهان عرضه کنند؛ هر چند هنوز با این هدف فاصله‌ی فراوانی وجود دارد.

این مأخذشناسی، با هدف رونق بخشیدن به پژوهش‌های پیرامون اخلاق نبوی، تأثیف شده است و می‌کوشد تا همه‌ی تجارب جهانی و تمامی دستاوردهای چهارده سده را گردآوری نماید تا پژوهشگران بر اساس این تجارب و دستاوردها، اخلاق نبوی را در ابعاد نظری و عملی بسط و توسعه دهند.

این مأخذشناسی شامل این فصول است: کتاب‌های فارسی، کتاب‌های عربی، مقالات فارسی، مقالات عربی، پایان‌نامه‌ها و منابع لاتین.

قلمرو

بعضی منابع به قصد بررسی اخلاق رسول اکرم صلی الله علیہ و آله نیازمنداند تأثیف شده است و تماماً مرتبط با موضوع این کتابشناسی است. تلاش نمودم این آثار را به تمامی معرفی کنم. البته به دلیل کمبود وقت، امکان جستجو در همه‌ی جهان نبود و حتماً برخی از منابع از قلم افتاده است.

غیر از آثار مستقل، دیگر منابعی که بخشی را به اخلاق حضرت اختصاص داده‌اند به شرط این که علمیت و صلاحیت لازم را داشته باشند، معرفی شده‌اند. این گونه آثار فراوان و دارای رده‌های موضوعی مختلف‌اند.

یک نوع از این آثار، کتب سیره‌ی نبوی است. سیره به معنای رفتار خاصی است و شامل همه‌ی انواع رفتارهای می‌شود. اگر اخلاق را فقط مجموعه صفات نفسانی و خلق و خوندانیم، بلکه رفتارهای ناشی از خلق و خورانیز جزئی از اخلاق بشماریم، از این نظر، سیره اعم از اخلاق است. کتب سیره عموماً متشتم

مباحث اخلاقی‌اند و به دلیل حجم زیاد آنها نمی‌توانستیم همه‌ی آنها را در این مأخذشناسی معرفی کنیم. بنابراین فقط تعدادی از آنها که رویکرد اخلاقی بیشتری داشتند گزینش و معرفی شدند.

گروه دیگر منابع درباره‌ی دعوت اسلامی و بسط جهانی اسلام است. به دلیل این که اخلاق رسول اکرم^۹ در توسعه‌ی اسلام بسیار نقش داشت، نویسنده‌گان این گونه آثار به خلق و خوبی حضرت هم پرداخته‌اند. این آثار هم گزینش شده معرفی شده‌اند.

اخلاقیات پیامبر اکرم^{صلی الله علیہ و آله و سلم} شامل اخلاق فردی، اخلاق خانواده و اخلاق اجتماعی است. یعنی حضرت در هر سه زمینه رفته‌های خاصی دارد و هم توصیه‌هایی ابراز نموده‌اند. این مأخذشناسی تلاش کرده است همه را منعکس نماید.

از منظر دیگر، برخی منابع اخلاقی حضرت، گزارشی و توصیفی‌اند، ولی کتاب‌هایی هست که روایات حضرت را در قالب توصیه‌ها و انشاء آورده‌اند. معمولاً کتب اخلاقی (اخلاق عملی، نه اخلاق تحلیلی و نظری) به سبک دوم است. این مأخذشناسی، به دلیل اهمیت، گروه اول را هم معرفی کرده است.

بالاخره انواعی از نوشه‌های هست که مرتبط با اخلاق النبی^{صلی الله علیہ و آله و سلم} است. در طبقه‌بندی و ردیه‌بندی‌های موجود، این شاخه‌ها دیقایقاً به اخلاق النبی^{صلی الله علیہ و آله و سلم} ربط دارند. در این جا شاخه‌هایی که در فرهنگ اسلامی جزء علوم قلمداد شده و از حیثی یا از چند حیث مرتبط با اخلاق النبی‌اند، معرفی می‌شوند:

— چهل حدیث (اربعینیات)؛ محتوای برخی از این مجموعه‌های حدیث اخلاقی است، در این صورت، مرتبط با اخلاق النبی است.

— مناقب و فضائل؛ همه‌ی فضائل، اخلاقی نیست، ولی اغلب آنها ماهیت و هویت اخلاقی دارند.

— سیره؛ در اصطلاح سیره مشتمل بر قول، فعل و تقریر معصوم است. از این رو، نسبت آن با اخلاق عام و خاص من وجه است.

اخلاق

صفات و خلق انسانی

سیره

رفتارهای اخلاقی

رفتارهای غیراخلاقی

توضیح این که اخلاق دو بخش دارد: خلق و خوبی انسانی و رفتارها؛ و سیره هم دو بخش دارد: رفتارهای اخلاقی و رفتارهای غیراخلاقی. بخش رفتار اخلاقی در محدوده اخلاق هم قرار می‌گیرد. از این رو، این بخش محدوده مشترک بین اخلاق و سیره است.

تعلیم و تربیت نبوی؛ از این شاخه، بخش تربیت اخلاقی در محدوده اخلاق قرار می‌گیرد. مثل سیره، اینجا هم بین اخلاق و تربیت نسبت عام و خاص من وجه حاکم است.

—شمايل؛ در جامعه‌ی اهل سنت گروهی کتاب به نام شمايل هست که بیشتر به صفات ظاهری و اخلاقیات نمایان یا سیمای حضرت می‌پردازد.
تلاش شده، همه‌ی منابع این رشته‌ها شناسایی شده و معرفی گردند.

توصیف

از چکیده‌نگاری منابع صرف نظر کرده و فقط به توضیح منابع پرداخته‌ایم. از این رو، ذیل بعضی منابع که شبهه و مشکل داشته‌اند، توضیحاتی آمده است. این توضیحات کوتاه است و فقط اطلاعاتی کلی عرضه می‌کند. اکثر و اغلب توضیحات درباره‌ی قلمرو و محتوای اثر است.
ذیل آثاری که در عنوان آنها، واژه‌ی اخلاق یا مترادف‌ها یا هم‌خانواده‌ی آن

هست، کمتر توضیح نوشته‌ام؛ زیرا مشخصاً درباره‌ی اخلاق النبی ﷺ است.

فصل یکم: کتاب‌های فارسی

اسماعیلی، ذیح الله، تربیت نبوی صلی الله علیہ و آله، قم: نشر نوید اسلام، ۱۳۸۰ش، ۲۲۳ ص.

شیوه‌ی رسول اکرم صلی الله علیہ و آله در تربیت مسلمانان، موضوع اصلی کتاب است. به ویژه، تربیت معنوی و تربیت اخلاقی مورد توجه نویسنده بوده است. منظور از تربیت اخلاقی، رسخ دادن فضایل در روح و روان و رشد قدرت بازدارنده از رذایل در نفس آدمی است.

بابایی، علی، خوب باشیم: شرحی بر اخلاق دهگانه پیامبر صلی الله علیہ و آله، قم: قدس، ۱۳۸۱ش، ۲۴۰ ص. نویسنده، بر اساس احادیث، به معروفی خلق و خوی نبی خاتم صلی الله علیہ و آله می‌پردازد تا مردم با اقتداء الگوگیری از آن حضرت به سازندگی و تهذیب و تربیت خود پردازند.

باکویی مازندرانی، ذین العابدین (متولد ۱۳۱۹)، در محضر پیامبر، قم: کمال الملک، ۱۳۸۳ش، ۳۶۲ ص.

نویسنده، احادیث اخلاقی پیامبر صلی الله علیہ و آله و امامان صلی الله علیہ و آله را نقل کرده و به شرح آنها پرداخته است. هدف و انگیزه‌ی او عرضه نظام اخلاقی اسلام است. ساختار کتاب این‌گونه است که احادیث اخلاقی رسول اکرم صلی الله علیہ و آله را ذیل ۳۹ سفارش توضیح داده است.

یهاءالدوله نوربخش، سید حسن بن سید قاسم بن سید محمد (درگذشت ۹۱۵ق)، هدیة الخير: شرح عرفانی احادیث نبوی، به کوشش سید محمد عبادی حایری، تهران: انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، ۱۳۸۳ش، سی و هشت + ۲۶۱ ص.

رساله‌ای عرفانی در شرح بیست حدیث اخلاقی از پیامبر اکرم صلی الله علیہ و آله است.

ترمذی، ابو عیسی محمد بن عیسی، شماطیل النبي صلی الله علیہ و آله، تهران: نی، ۱۳۷۲ش، فارسی، ۲۶۱ ص. شماطیل به خوبی‌ها، خصلت‌ها و عادات‌های پسندیده یا اخلاقیات نیک گفته می‌شود. طبقه‌ای از کتب هست که با عنوان شماطیل به ویژه توسط اهل سنت نوشته شده است. محتوای این آثار، مشتمل بر اخلاق النبي صلی الله علیہ و آله هم هست.

تقوی، حسین (متولد ۱۳۴۱ش)، اخلاق محمدی: جلوه‌هایی از اخلاق فردی، اجتماعی و عبادی رسول اکرم ﷺ، قم: نور الاصفیاء، ۱۳۸۲ش، ۵۶ ص.

اخلاق رسول اکرم ﷺ را در سه بخش اخلاقیات شخصی، اخلاق اجتماعی و معنویت عبادی توضیح داده است. فضایل حضرت را در هر بخش بررسی کرده و در هر مورد بر الگو بودن آن حضرت تأکید می‌کند.

جوادی آملی، سیره علمی و عملی حضرت رسول اکرم ﷺ، قم: مرکز نشر اسراء، ۱۳۷۴ش، ۴۲۹ ص.

سیره به قول و فعل معصوم گفته می‌شود که قطعاً بخشی از سیره در اقوال و افعال اخلاقی است. نویسنده بر بخش اخلاقی سیره تأکید ورزیده است.

حسینی، مرتضی، اخلاق تبلیغ در سیره رسول الله ﷺ، قم: مرکز جهانی علوم اسلامی، ۱۳۸۳ش، ۱۷۶ ص.

به نظر نویسنده، مبلغان اگر بخواهند موفق باشند، باید به رسول اکرم ﷺ اقتدا کرده و کارهای حرفه‌ای خود را با فضایل اخلاقی عجین و همراه سازند. بدون عمل به اخلاقیات، تبلیغ، نقش و تأثیر جدی در مردم و مخاطبان نخواهد داشت.

حکیم‌محمد تقی (متولد ۱۳۰۵ش)، پیام پیامبر، تهران: انتشارات اسلامی، ۱۳۶۰ش، ۲۱۱ ص.
چپ دیگر

پیام پیامبر ﷺ، تهران: دفتر نشر و فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۴ش، ۱۴۶ ص.
بخش‌هایی از این اثر پیرامون خلق و خواهانی اکرم ﷺ است. در واقع پیام اخلاقی پیامبر برای همه‌ی نسل‌ها از جمله برای نسل حاضر روایی و تأثیر خواهد داشت.

حوفی، احمد بن محمد، جلوه‌هایی از اخلاق پیامبر، ترجمه: جمیل زند کریمی، سندج: پرتو بیان، ۱۳۸۳ش، ۱۵۸ ص.

نویسنده، گزیده‌هایی از اخلاق رسول اکرم ﷺ را که برای نسل حاضر مناسب‌تر است، معرفی کرده است.
بیست + ۶۲۰ ص.

نویسنده، به گردآوری احادیث اخلاقی رسول اکرم صلی الله علیہ و آله و سلم از طرق شیعه مبادرت ورزیده و به تنظیم آنها پرداخته است.

صفایی حایری قمی، عباس، تاریخ شخصیت و صفات پیغمبر اکرم صلی الله علیہ و آله و سلم، قم: دنیا، ۱۳۷۹ق، ۴۲۶+۳۹۲ ص، دو جلد.

گزارشی تاریخی از زندگی و فضایل و اخلاقیات رسول اکرم صلی الله علیہ و آله و سلم، نیز رفتار او با اشاره مختلف مردم است.

طباطبایی، محمدحسین (۱۳۶۰—۱۲۸۱ش)، محمد صلی الله علیہ و آله و سلم فی مرآة الاسلام ومقالات آخرین، ترجمه: جعفر صادق الخلیلی، تهران: بنیاد بعثت، مرکز چاپ و نشر، ۱۳۸۲ش، ۸۵ ص.

شامل سه مقاله است: محمد فی مرآة الاسلام، از سید محمدحسین طباطبایی؛ من اخلاق محمد، از ابوالفضل مجتبی زنجانی؛ الغدیر والوحدة الاسلامیة.

مقاله‌ی «من اخلاق محمد» که به فارسی ترجمه شده تماما درباره اخلاق النبی است.

طبرسی، حسن بن فضل (قرن ۶ق)، ای پسر مسعود: پندهای گرانمایه پیامبر اکرم صلی الله علیہ و آله و سلم به ابن مسعود، ترجمه: ابراهیم میرباقری، تهران: پیام آزادی، ۱۳۶۲، ۱۵۳ ص.

چپقلي: پیام آزادی، ۱۳۶۲ش، ۱۵۳ ص.

احادیث اخلاقی رسول اکرم صلی الله علیہ و آله و سلم در قالب توصیه‌ها و پندها آمده است.

طبرسی، حسن بن فضل (قرن ۶ق)، مکارم الاخلاق، قم: دار الفقه، ۱۴۲۵ق/۱۳۸۳ش، ۴۸۰ ص.

کتاب حاضر در سال‌های مختلف توسط ناشرین مختلف منتشر شده است و چاپ‌های زیادی دارد. ضمن بررسی مباحث اخلاقی، از احادیث اخلاقی حضرت محمد صلی الله علیہ و آله و سلم استفاده شده است.

قمی، عباس، سیمای پیامبر اسلام: ترجمه مختصر الشهائل المحمدیة، قم: مؤسسه در راه حق، ۱۳۶۶ش، ۶۳ ص.

چپدیگر

مختصر الشمائی المحمدیة، قم: مؤسسه‌ی در راه حق، ۱۳۶۵ش، ۳۸ص.

«شمایل» مثل «سیره» اصطلاح خاصی است و به معنای صفات ظاهری و رفتارهای هویت‌آمیز شخص است. البته این صفات و رفتارهای ارشادی در خلق و خوی باطنی انسان دارد.

شمایل نگاری بیشتر در اهل سنت رواج داشته و گروه زیادی از کتاب به این نام هست. شمائیل‌النبی با اخلاق‌النبی تقارب و تشابه زیادی دارد. با این تفاوت که شمایل بیشتر به ظاهر و اخلاق بیشتر به باطن می‌پردازد.

موسوی زنجانی، ابوالفضل، گوشاهی از اخلاق محمد صلی الله علیه و آله، قم: آل عبا علیه السلام، ۱۳۸۰ش، ۶۰ص.
گزیده‌ای از فضایل نبی و رفتارهای آن حضرت بام مردم و با گروه‌های جامعه، حتی با دشمنانش، معرفی و تحلیل شده است.

میرمحمد صادقی، حسین، خلق النبی، [بی‌جا، بی‌نا]، ۱۳۳۴ش، ۹۶ص.
بررسی خلق و خوی حضرت رسول صلی الله علیه و آله و فضایل معنوی ایشان است.

فصل دوم: کتاب‌های عربی

ابن حجر الهیتمی، احمد بن محمد بن علی، اشرف الوسائل الی فہم الشمائی، تحقیق: احمد بن فرید المزیدی، مقدمه: کمال عبدالعظیم العنانی، بیروت: دار الكتب العلمیه، ۱۴۱۹ق/۱۹۹۸م، ۶۳۱ص.

شمایل‌نگاری نوعی از کتب است که به اخلاق‌النبی و افعال‌النبی می‌پردازد و بیشتر در بین اهل سنت رواج دارد.

ابن حجر الهیتمی، احمد بن محمد بن علی، المـنـحـ الـمـکـیـهـ فـیـ شـرـحـ الـهـمـزـیـهـ، تـحـقـیـقـ: بـسـامـ محمد بـارـودـ، اـبـوـظـبـیـ: الـمـجـمـعـ التـقـافـیـ، ۱۴۱۸ق/۱۹۹۸م.

شرحی بر قصیده‌ی معروف الهمزیه است که به اخلاق‌النبی پرداخته است.

ابن حزم، علی بن احمد بن سعید، جوامع السیرة النبویة، بیروت: دار الكتب العلمیه، ۱۴۰۳ق/۱۹۸۳م، ۲۱۶ص.

درباره‌ی سیره نبی است و ضمناً به اخلاق‌النبی هم می‌پردازد.

ابن حميد، صالح بن عبدالله (به کوشش)، نصرة النعيم مکارم اخلاق الرسول الکریم صلی الله علیہ و آله، زیر نظر: صالح بن عبدالله بن حميد و عبدالرحمن محمد بن ملوح، جده: الوسیله للنشر، [۱۴۱۶].

ابن حببل، احمد بن محمد بن هلال، **الزهد**، تحقیق: محمد جلال شرف، الاسکندریه: دار الفکر الجامعی، ۱۹۸۰، م ۳۱۶ ص.

اخلاق اسلامی به ویژه زهد در زندگی حضرت رسول صلی الله علیہ و آله و اصحاب آن حضرت بررسی شده است.

ابن رجب، عبدالرحمن بن احمد السالمی، نور الاقتباس فی مشکاه وصیة النبی صلی الله علیہ و آله، لابن عباس، تحقیق: عز الدین البدوی النجار، جده: دار المدنی، ۱۴۰۰ ق ۱۹۷۹، م ۵۶ ص.

چپ دیگر
نور الاقتباس فی مشکاه وصیة النبی صلی الله علیہ و آله، لابن عباس، تحقیق: محمد بن ناصر العجمی، الكويت: مکتبة الاصفی، ۱۴۰۶ ق ۱۹۸۷، م ۱۲۳ ص.

به اخلاق اسلامی و تربیت اسلامی براساس وصایا و احادیث و سفارشات نبی اکرم صلی الله علیہ و آله می پردازد.

ابن السنی، احمد بن محمد بن اسحاق، عمل الیوم واللیله: سلوک النبی صلی الله علیہ و آله مع ربہ عز وجل و معاشرته مع العباد، تحقیق: عبدالرحمن کوثر، بیروت: دار الارقم، ۱۴۱۸ ق ۱۹۹۸، م ۵۱۲ ص.

چپ دیگر
عمل الیوم واللیله، المؤلف المشارک: عبدالرحمن بن کوثر البرنی، جده: دار القبلة للثقافة الاسلامیة، ۱۴۱۰ ق، ۲۶۱ ص.

آداب و رسوم دینی، سنت های اسلامی، ادعیه و سیره نبی را در قالب احادیث نبوی آورده است.

ابن سید الناس، محمد بن محمد بن محمد، عيون الاثر فی فنون المغازی والشمائل والسیر، بیروت: دار الجیل، ۱۹۷۴ م.

چپ های دیگر
عيون الاثر فی فنون المغازی والشمائل والسیر، القاهرة: مکتبة القدسی، ۱۳۵۶.

- عيون الآخر في فنون المغازى والشمائل والسير، تحقيق: إبراهيم محمد، بيروت: دار القلم، ١٤١٤ق/١٩٩٣م.
- سيرة، أخلاق النبي، ارهاصات وشمائل آنحضرت محتواي اين اثر را تشکیل می دهد.
- ابن طاهر، عبدالله بن حسين بن طاهر، الوصية النافعة في كلمات جامعة، جده: عالم المعرفة، ١٤٠٧ق/١٩٨٧م، ١٩٠ ص.
- آداب اسلامی، ادعیه، توبه، وعظ، ارشاد و اخلاق النبي مثل نیکی به والدین و حفظ اللسان مورد بحث قرار گرفته است.
- ابن طهونی، محمد بن رزق، الاسلام و نبی الاسلام، جده: مکتبة العلم، ١٤١٣ق/١٩٩٢م، ٣٦٠ ص.
- به اخلاق النبي، ارهاصات و اعترافات مستشرقان به فضایل رسول اکرم ﷺ، آنے می پردازد.
- ابن عاشور، محمد الطاهر، روائع مجلة الهدایة الاسلامیة: السیرة النبویة، به کوشش على الرضا الحسینی. دمشق: الدار الحسینیة للكتاب، ١٤٢١ق/٢٠٠١م.
- به سیرهی رسول اکرم ﷺ، آنحضرت مثل ترجم بر دشمنان، سماحه و تسامح و دیگر اخلاقیات ایشان پرداخته است.
- ابن علان، محمد علی بن محمد، شمس الافق بنور ما للمصطفی من کریم الاخلاق، [مدینه]، دار المدينة المنورة، ٢٠٠٣م.
- ابن قیم الجوزیه، محمد بن ابی بکر بنایوب، الجواب الكافی لمن سأله عن الدواء الشافی، تحقيق: محمد عبدالرزاق الرعود، عمان (الأردن): دار الفرقان، ١٤١٣ق/١٩٩٢م، ٣٧٤ ص.
- بررسی مسائل اخلاقی بر اساس احادیث نبوی مثل ذنوب و گناه، مرض قلب و کید شیطان است.
- ابن کثیر القرشی، اسماعیل بن عمر البصري، شمائیل الرسول ﷺ، تحقيق: مصطفی عبد الواحد، جده: دار القبلة للثقافة الاسلامیة، ١٤٠٩ق/١٩٨٨م، ٥٨٨ ص.

بررسی اخلاق النبی، خصائص النبی، دلائل النبوة، شمائل المصطفی و فضائل النبی است.

ابن المبارک، عبدالله بن المبارک بن واضح، الزهد والرقاء، تحقيق: احمد فريد، الرياض: دار المعراج الدولية، ١٤١٥ق / ١٩٩٥م، ١٢٤٨ ص.

ضمن اقسام الزهد، زهد البی برسی شده است؛ نیز آداب اسلامی و اخلاق اسلامی بر اساس احادیث معرفی شده است.

ابن الملقن، عمر بن علی، کتاب خصائص النبی، قاهره: دار الرساله، ٢٠٠٢م.

ابوالشیخ الاصبهانی، عبدالله بن محمد، معروف به ابی شیخ (درگذشت ٣٦٩ق)، اخلاق البی و آدابه، قاهره: ١٣٦٩ق.

نویسنده، محلّث است و این اثر را درباره اخلاق پیامبر اکرم ﷺ بر اساس احادیث آن حضرت نوشته است.^١

ابوالعزائم، محمد ماضی، *النور المبين لعلوم اليقين و نيل السعادتين*، القاهره: المطبعة الجمالية، ١٣٣٢ق / ١٩١٤م، ٢٣٥ ص.

بررسی آداب اسلامی، اخلاق اسلامی، تصوف، وعظ و ارشاد، اخوت اسلامی، حقوق مسلمانان و زیارت قبر بر اساس احادیث نبوی است.

ابوغده، حسن، *فیضات توبیة من السیرة النبویة*، الكويت: مكتبة دار التراث، ١٤٠٩ق / ١٩٨٩م، ١٥٢ ص.

به بشارات نبوی، تربیت اسلامی، سیره و اخلاق النبی می پردازد.

ابوغده، عبدالفتاح، *الرسول المعلم و اساليبه في التعليم*، بيروت: مكتبة المطبوعات الاسلامية، ٢٠٠٣م، ٢٢٦ ص.

ابوفارس، محمد عبدالقادر، *المدرسة النبوية العسكرية*، عمان (الأردن): دار الفرقان، ١٤١٣ق / ١٩٩٣م، ٣١٠ ص.

بررسی اخلاق اسلامی در زمان جنگ بادشمنان و رعایت حقوق متقابل

^١. موسوعة المطبوعات العربية ، حسان عبدالمنان، عمان، ٢٠٠٥م، مادة «الشيخ».

بر اساس احادیث رسول اکرم ﷺ اسست. بر اساس این کتاب اخلاق نظامی مطرح می شود.

ابی الشیخ، عبدالله بن محمد بن جعفر، اخلاق النبی ﷺ و آدابه، تحقیق: صالح بن محمد الونیان، الریاض: دارالملّم، ۱۴۱۸ ق / ۱۹۹۸ م.

بررسی آداب نبوی، اخلاق النبی، سیره و اخلاق اسلامی و شمایل نبوی است.
احمد بن عبد العزیز، اخلاق النبی فی القرآن والسنّة، [بیروت: ۱۳۸۹ ق].

ادریس، محمد، وصایا الرسول ﷺ: ععظ، ارشاد، توجیه، سلوک، اخلاق، مقدمه: خالد عبدالرحمٰن العک، دمشق: دارالحکمہ، ۱۴۰۹ ق / ۱۹۸۹ م، ۶۲۴ ص.

بررسی اخلاق اسلامی و اخلاق النبی بر اساس وصایا الرسول در زمینهٔ ععظ و ارشاد و سیره و نیز بر اساس احادیث نبوی است.

الاسمر، احمد رجب، النبی المربی، اردن: دار الفرقان، ۲۰۰۱ م.
الاسود، موسیٰ محمد، صفوۃ الاخبار ومتقى الآثار فی الاخلاق والآداب والفضائل ومواقف الاخیار، الكويت: مكتبة المنار الاسلامية، ۱۴۱۵ ق / ۱۹۹۵ م، ۴۲۴ ص.

چپدیگر
صفوۃ الاخبار ومتقى الآثار فی الاخلاق والآداب والفضائل ومواقف الاخیار، تصحیح: سعید احمد العطار، الكويت: مكتبة دار التراث، ۱۴۰۸ ق / ۱۹۸۸ م، ۳۸۹ ص.
بررسی آداب و اخلاق و فضائل نبی اکرم ﷺ است.

الاصبهانی، عبدالله بن محمد بن جعفر بن حیان، اخلاق النبی و آدابه، به کوشش: صالح بن محمد الونیان، الریاض: دارالملّم، ۵۲۷ ص.

چپهای دیگر
اخلاق النبی و آدابه، به کوشش: السيد الجميلی، بیروت: دارالکتاب، ۱۹۸۶ م، ۲۰۷ ص.
اخلاق النبی و آدابه، به کوشش: عصام الدین الصاباطی، دارالکتاب الاسلامی، ۱۹۹۳ م، ۳۵۰ ص.
الافتخاری الکلپیانی، علی، خصائص النبی فی القرآن، قم: انصاریان، ۱۳۸۲ ش، ۲۴۷ ص.
الانصاری، محمد بن هارون بن شعیب، صفة النبی: وصف اخلاقه و سیرته و ادبه و خفض جناحه، بیروت: دارالمامون و دارالتراث، ۲۰۰۳ م.

- انور الجندي، اقباس السيرة العطرة، بيروت: دار ابن زيدون، ١٤٠٩ ق / ١٩٨٨ م، ١٨٩ ص.
 ضمن بررسی سیره نبوی به اخلاق دینی و شمایل آن حضرت می پردازد.
- بابلی، محمود محمد، قیسات نورانیة من سیرة صاحب الخلق العظيم او بعض دلائل نبوته ﷺ، عربوبه ابراهیم و اسماعیل علیہما اللام، الرباط: دار الخانی، ١٤١٦ ق / ١٩٩٦ م، ٢٤٨ ص.
 در بررسی سیره و اخلاق النبی، خصائص النبی و شمائل المصطفی است.
- باجوده، حسن محمد، من صفات الرسول ﷺ، القاهرة: دار الكتاب الاسلامی، ١٤٠٣ ق / ١٩٨٣ م، ٩١ ص.
 درباره اخلاق النبی و سیره و شمایل آن حضرت است.
- الباقوری، احمد حسن، قطوف من ادب النبوة، القاهرة: [٥. ن]، ١٩٨٢ م، ١٤٣ ص.
 در برداره آداب اسلامی و احادیث اخلاقی و اخلاقی النبی است.
- البدري، عادل، الرسول المصطفی نظریة الادب، تهران: ژرف، ١٤٢٥ ق، ٤٣٩ ص.
 البرجلانی، محمد بن الحسین، الکرم والجود وسخاء النفوس، تحقيق: عامر حسن صبری،
 بیروت: دار ابن حزم، ١٤١٢ ق / ١٩٩١ م، ٨٠ ص.
 در برداره احادیث مربوط به اخلاق النبی و کرم النبی است.
- البغوی، الحسین بن مسعود بن محمد، مشکاة الانوار فی فضائل النبی المختار وشمائله ﷺ، تحقيق: طلال محمد سلیمان ابوالنور، زیر نظر: عوید بن عیاد المطرفی، مکتبة المكرمة: کلیة الدعوة واصول الدين، جامعه ام القری، ١٤٠٩ ق، ٩٢٣ ص.
 در برداره اخلاق النبی، سیره و شمایل، فضائل النبی، اوصاف النبی و خصائص
 النبی است.
- البلتاجی، محمد الانور احمد، محمد الخلق الكامل و الرحمة المهدأة، قاهره: مکتبة الوھبة،
 ١٩٩٣ م، ٥٧٥ ص.
- البوصیری، احمد بن ابی بکر بن اسماعیل، علامات النبوة، تحقيق: ام عبدالله بنت محروس العسلي، زیر نظر: محمود بن محمد الحداد، جده: مکتبة السوادی، ١٤١١ ق / ١٩٩٠ م، ٥٧٤ ص.
 احادیث اخلاق النبی و ارهاصلات النبوه و عصمه النبی است.

بیرمحمد ۵۵۵، محمد ۵۵۵ بن مصطفی بن حبیب، المدحه الكبرى من الكلام القديم في حق سیدنا محمد المصطفی عليه افضل الصلاه واتسی التسلیم، القاهره: المطبعه الميري، ۱۳۰۱ق، ۱۶۰ ص.

درباره شمائیل المصطفی و اخلاق النبی و سیره آن حضرت است.

الترمذی، محمد بن عیسی بن سوره، الشمائیل المحمدیة، به کوشش: محمد عوامه، المدینه المنوره: [۵. ن]، ۱۴۲۲ق/۲۰۰۱م، ۲۰۰ ص.

درباره شمائیل المصطفی یا سیره، اخلاق النبی و اوصاف النبی است.

چپھی دیگر

الشمائل المحمدیه، تحقیق: سید عمران، القاهره: دارالحدیث، ۱۴۱۶ق/۱۹۹۶م، ۲۷۷ ص.

درباره احادیث اخلاقی پیامبر اکرم ﷺ، شمائیل المصطفی، اخلاق اسلامی، اخلاق النبی و اوصاف النبی است.

الشمائل النبویه والخصائیل المصطفویه، تحقیق: فواز احمد زمرلی، بیروت: دارالکتاب العربی، ۱۴۱۷ق/۱۹۹۶م، ۵۶۰ ص.

شمائل الرسول، تحقیق: عبدالله الشعاعر و ابراهیم رمضان، بیروت: دارالفکر اللبناني، ۱۹۹۲م، ۱۲۰ ص.

مختصر الشمائیل المحمدیه، تحقیق و تلخیص: محمد ناصرالدین الابانی، عمان: المکتبة الاسلامیة، ۱۴۰۵ق/۱۹۸۵م.

التلیدی، عبدالله، تهذیب الخصائص النبویة الكبرى، بیروت: دارالبشائر الاسلامیة، ۱۴۱۰ق، ۵۰۴ ص.

درباره اخلاق حضرت رسول ﷺ و شمایل و اوصاف آن حضرت است.

جاد، جاد مخلوف، الرحمة فی القرآن والسنۃ، القاهره: المؤسسة العربية للحديثة، ۱۹۸۸م، ۱۵۹ ص.

بررسی اخلاق اسلامی در سیره رسول اکرم ﷺ، به ویژه رفتار رحمت آمیز آن حضرت با همگان است.

جاد المولی، احمد، محمد ﷺ المثل الكامل، تحقیق: عبد الرحیم ماردینی، دمشق: مکتبة دارالمحبة، ۱۴۱۲ق/۱۹۹۱م، ۴۴۴ ص.

چپدیگر

محمد بن عبد الله بن عبد الله المثل الكامل، القاهرة: مطبعة دار الكتب المصرية، ١٣٤٩، ٢٧١ ص.

درباره‌ی شمائل المصطفی، سیره و اخلاقی‌ی النبی است.

الجار الله، عبدالله بن جار الله بن ابراهیم، تذکیر المسلمين باتباع سید المرسلین صلی اللہ علیہ و آله و سلم، الیاض: المؤلف، ١٤١٠ق، ١١١ ص.

درباره‌ی اخلاقی‌ی النبی و صفات و رفتار اخلاقی‌ی حضرت نبی اکرم صلی اللہ علیہ و آله و سلم است.

جاسم، عزیز السید، محمد بن عبد الله الحقيقة العظمى، بغداد: دار الشؤون الثقافية العامة، ١٩٨٧ م، ٤٩٦ ص.

درباره‌ی اخلاقی‌ی النبی و شمائل النبی و رفتارهای اخلاقی‌ی حضرت رسول اکرم صلی اللہ علیہ و آله و سلم است.

الجطيلي، عبدالعزيز بن محمد، المزاح بين المشروع والممنوع، مقدمه: صالح بن محمد الونيان، پاکستان: دار الكتاب والسنہ، ١٤١٣ق / ١٩٩٢م، ٣٢ ص.

به مسایل و ابعاد مزاح و شوخی در اسلام می‌پردازد، ضمناً شوخی رازنگاه احادیث نبوی بررسی می‌کند و برخی از صفات و رفتارهای اخلاقی‌ی آن حضرت را توضیح می‌دهد.

الجماعیلی، عبدالغنى بن عبد الواحد بن علی، الدرة المضيّة في السيرة النبوية: سیرة الرسول صلی اللہ علیہ و آله و اصحابه العشرة، تحقیق: علی حسین البواب، الیاض: دار الخانی، ١٤١٢ق / ١٩٩٢م، ٩٦ ص.

درباره‌ی اخلاقی‌ی النبی و سیره و رفتار اخلاقی‌ی آن حضرت با اصحاب و با دشمنانش است.

الجماعیلی، عبدالغنى بن عبد الواحد بن علی، مختصر سیرة النبی صلی اللہ علیہ و آله و سیرة اصحابه العشرة، تحقیق: خالد بن عبد الرحمن بن حمد الشایع، الیاض: دار الوطن، ١٤١٣ق، ١٢٩ ص.

درباره‌ی شمائل المصطفی و اخلاقی‌ی النبی و اوصافی‌ی النبی و سیره‌ی آن حضرت است.

الجندی، عبدالحليم، فی السیرة النبویة، القاهره: دار المعارف، ۱۹۸۷م، ۴۱۸ص.
ضمن این که به سیره نبی می پردازد، به اخلاق و رفتار آن حضرت هم
پرداخته است.

الجندی، عدنان بن احمد بن یحيی، ارشاد الاتقیاء الی تنزیه سید الانبیاء، تعز: دار الامام احمد بن علوان، ۱۴۲۱ق / ۲۰۰۱م، ۲۲۴ص.
درباره اخلاق النبی و رفتار آن حضرت با همگان است.

جوهری، محمد ریبع محمد، اخلاقنا، القاهره: المؤسسة العربية الحديثة، ۱۹۸۸م، ۳۶۴ص.
تحلیل مسایل اخلاق اسلامی با بررسی اخلاق نبی و احادیث اخلاقی آن
حضرت است.

الجیل، محمد بن فارس، الاطعمة والاشربة فی عصر الرسول ﷺ، جامعۃ الکویت، مجلس النشر
العلمی، ۱۴۱۷ق / ۱۹۹۶م، ۱۴۴ص.

این کتاب در واقع یک شماره از مجله‌ی حوالیات کلیه‌ی الآداب (شماره ۱۱۴) است که توسط دانشگاه کویت منتشر می‌شود. هر شماره از این مجله به موضوعی اختصاص دارد و موضوع این شماره خوردنی‌ها و آشامیدنی‌ها در عصر پیامبر اکرم ﷺ است.

مؤلف آن متخصص در علم تاریخ است و فارغ التحصیل تاریخ اسلام از دانشگاه میشیگان آمریکا است.

بخشی از رفتار پیامبر اسلام ﷺ، طرز خوردن و آشامیدن آن حضرت است.
ایشان غذاهای خاصی را تناول می‌کرد و از خوردن غذاهای پرهیز می‌نمود.
این بخش از سیره‌ی آن حضرت می‌تواند برای مسلمانان الگو باشد؛ زیرا در زمرة‌ی رفتارهای اخلاقی یا اعمال اخلاقی آن حضرت است. مؤلف مطالب را ذیل سرفصل‌های زیر سامان داده است:

فصل اول درباره طعام‌های پخته شده از گندم و جو و ذرت و برنج و خرما؛
فصل دوم درباره گوشت و انواع آن؛ فصل سوم درباره طعام‌هایی مثل روغن‌ها و شیره‌ها؛ فصل چهارم درباره میوه‌ها و سبزیجات و حبوبات و فصل پنجم درباره انواع مختلف طعام است.

بخش سوم کتاب درباره‌ی انواع اشریه است.

آقای جمیل نخست به معرفی منابع خود می‌پردازد و به تفصیل این منابع را تحلیل می‌کند. وی در هر فصل، علاوه بر بیان روایاتی درباره‌ی آداب پیامبر اکرم ﷺ، در خوردن و آشامیدن، وضعیت مردم آن دوره را در این خصوص بیان می‌کند.

الجیل، محمد بن فارس، اللباس فی عصر الرسول ﷺ، جامعه الکویت، مجلس الشر العلمی، ۱۴۱۵ق / ۱۹۹۴م، ۱۰۵ص.

ویژه‌نامه‌ای از مجله‌ی حوالیات کلیه‌ی الآداب است که داشگاه کویت منتشر می‌کند. این ویژه‌نامه به عنوان شماره‌ی ۹۱ چاپ شده و تماماً به لباس پوشیدن حضرت رسول ﷺ و مردم آن عصر می‌پردازد. مطالب در پنج فصل تنظیم شده است: لباس سر، لباس صورت، لباس تن، لباس دست و لباس پا.

ذیل هر فصل آیات و روایات حضرت رسول ﷺ را توضیح می‌دهد. نیز اطلاعات تاریخی که گویای نوع لباس پوشیدن مردم آن عصر بوده را توضیح می‌دهد.

حامد، احمد، محمد ﷺ، ومکارم الاخلاق، الطائف: دار الزایدی للطبعاء والنشر، [د. ت]، ۸۳ص.

بررسی اخلاق النبی، سیره و شمائل المصطفی است.

الحداد، احمد بن عبدالعزیز بن قاسم، اخلاق النبی ﷺ فی القرآن والسنّة: دراسة تطبیقیة لقول عائشة رضی الله عنه کان خلقه القرآن، زیر نظر: عبدالستار فتح الله سعید، بیروت: دار الفرب الاسلامی، ۱۹۹۶م، ۱۶۴۱ص.

حسین، محمد الخضر، محمد رسول الله وخاتم النبیین، به کوشش: علی الرضا الحسینی، [د. م]: الدار الحسینیة للكتاب، ۱۴۱۷ق / ۱۹۹۷م، ۳۰۴ص.

ضمن بررسی شخصیت حضرت محمد ﷺ به اخلاق ایشان هم می‌پردازد.

حسین، ممدوح محمد، رسول الانسانیه محمد ﷺ، زیر نظر: محمد توفیق عویضه، القاهره: المجلس الاعلى للشؤون الاسلامية، ۱۳۹۱ق / ۱۹۷۱م، ۱۳۱ص.

بررسی اخلاق النبی، مثل حیاء النبی و شجاعه النبی و صلة الارحام است.

حقی، احسان، رسول الاسلام محمد ﷺ: سیرتہ و رسالتہ، بیروت: مؤسسه الرسالۃ، ۱۴۱۲ق / ۱۹۸۸م، ص ۹۵.

بررسی اخلاق النبی و سیرہ آن حضرت است.

الحمامی، مصطفی ابوسیف، شجاعۃ رسول اللہ ﷺ و سیرتہ، القاھرۃ: مکتبۃ ومطبعة مصطفی البابی الحلبی، ۱۳۸۶ق / ۱۹۶۶م، ص ۴۴.

بررسی اخلاق النبی، سیرہ و شجاعت حضرت است.

الحمد، محمد بن ابراهیم، سوء الخلق: مظاہرہ اسبابہ علاجہ، الریاض: دار ابن خزیمہ، ۱۴۱۶ق، ۱۳۶ص.

بررسی سوء الخلق و اخلاق النبی و حسن الخلق آن حضرت، مثل مدارای آن حضرت است.

الحوفی، احمد محمد، من اخلاق النبی، القاھرۃ: دار نھضة مصر، ۱۹۷۹م، ص ۴۲۳.

اخلاق النبی و شمائیل المصطفی رابا بررسی این موضوعات: امانت، ایثار، تواضع، حیا، رحم، زهد، سیره، شوری، صبر، صدق، عدل، عفت، عفو، کرم و وفا به انجام می رساند.

الحيانی، عبدالله بن محمد بن جعفر، اخلاق النبی ﷺ و آدابه، تحقیق: عصام الدین سید الصبابطی، القاھرۃ: الدار المصرية اللبنیة، ۱۴۱۳ق / ۱۹۹۳م.

چپ دیگر

اخلاق النبی ﷺ و آدابه، تحقیق: احمد محمد مرسی، القاھرۃ: مکتبۃ النھضة المصرية، ۱۹۷۲م، ص ۲۸۸.

اخلاق النبی ﷺ و آدابه، تحقیق: احمد محمد مرسی، زیر نظر: محمد عبدالرحمن عثمان، القاھرۃ: الاهرام، ۱۴۰۱ق / ۱۹۸۱م، ص ۳۱۶.

خامنه‌ای، سیدعلی، الدروس العظيمة من سیرة الانمۃ الاطھار، بیروت: مرکز بقیة الله الاعظم للدراسات والنشر، ۱۹۹۹م.

الخزیم، محمد بن صالح بن سلیمان، المرشد المبین فی ادب البنین: وصایا و حکم، الریاض: دار الوطن، ۱۴۲۰ق / ۱۹۹۹م، ص ۵۲۷.

درباره تریست از دید فرهنگ اسلامی، آداب اسلام، اخلاق اسلامی و انحرافات اخلاقی بر اساس روایات نبوی است.

خطاب، محمود شیت، ومضات من نور المصطفی مسیح علیہ السلام، بیروت: دار الفکر، [۵. ت]، ۷۷ ص.
علاوه بر گزارش حوادث صدر اسلام، به ویژه حوادث مربوط به جهادهای رسول اکرم، به شمایل و اخلاق پیامبر اکرم نیز می پردازد.
الخطیب، محمد عبدالله، حول الدعوة والدعاة، القاهرة: دار المنار الحديثة، ۱۴۱۳ق / ۱۹۹۳م، ۱۰۶ ص.

مسایلی مثل تریست، دعوت، تبلیغ، اخلاق، عبادت و معنویت را بر اساس فرامین رسول اکرم علیہ السلام بررسی می کند.
الخفاجی، احمد بن محمد بن عمر، نسیم الرياض فی شرح شفاء القاضی عیاض، القاهرة: المطبعة الازهرية المصرية، ۱۳۲۵ق.
درباره شمائیل المصطفی و اخلاق النبی است.

چپدیگر
نسیم الرياض فی شرح شفاء القاضی عیاض، القاهرة: مطبعة عثمانية (موزع)، ۱۳۱۴ق، ۶۱۴ ص.
خوجه کمال الدین، المثل الاعلى فی الانبياء، ترجمه: امین محمود الشریف، مقدمه: اللورد هدلی، بیروت: دار الفکر المعاصر، ۱۴۰۹ق / ۱۹۸۹م، ۲۷۱ ص.

نویسنده پیامبران علیهم السلام را به عنوان الگو و اسوه بشریت مطرح می کند و حوادث مهم در زندگی رسول اکرم علیهم السلام را توضیح می دهد. به ویژه اخلاق آن حضرت را به تفصیل بررسی کرده است.

الخلوی، محمد عبدالعزیز، الادب النبوی عظمة بالغه و حکم عالیه و آداب سامیه: متخیره من حدیث الرسول مشروحة شرعاً واسعاً يتصل بالحياة الحاضرة، بیروت: المكتبة العصرية، ۱۴۲۵ق، ۲۳۸ ص.

چپدیگر
الادب النبوی، بیروت: دارالفکر، ۳۱۰ ص.
خيرالدین، عبدالعزیز، السیرة العطرة محمد خاتم الرسل علیهم السلام، القاهرة: دار الفكر العربي، ۱۳۸۸ق / ۱۹۶۹م، ۶۵۳+۸ ص.

درباره‌ی سیره‌ی حضرت رسول اکرم ﷺ است و ضمناً به اخلاق آن حضرت هم می‌پردازد.

دواود، عبدالباری محمد، *الحياء فی الاسلام، الاسكندرية*: مکتبة الاشاعع الفنية، ٢٠٠٢م، ١٥٣ ص.

غیر از حیا به دیگر مسایل اخلاق اسلامی و اخلاق النبی هم می‌پردازد.

دیدات، احمد حسین، محمد ﷺ المثال الاسمی، ترجمه: محمد مختار، القاهره: المختار الاسلامی، ١٤١٢ق/١٩٩٢م، ١٤١ ص.

حضرت محمد ﷺ را به عنوان اسوه و الگوی بشریت مطرح کرده است، به ویژه اخلاق آن حضرت را قبل پیروی و الگوگری می‌داند.

الرافعی، مصطفی صادق، محمد الانسان والرسول، بهکوشش: محمد عبدالعزیز، القاهره: مجلة الاداعه والتلفزيون، ١٣٨٧ق/١٩٦٧م، ٣٦ ص.

درباره‌ی اخلاق النبی و سیره و شمائیل النبی است.

الرشید، عبدالله محمد، القيادة العسكرية في عهد الرسول ﷺ، دمشق: دار القلم، ١٤١٠ق / ١٩٩٠م، ٧٧٣ ص.

تمامی کتاب درباره‌ی رهبری و مدیریت جنگی رسول اکرم ﷺ است. هم‌چنین اخلاق آن حضرت در جنگ‌ها و رفتارش با مخالفان را تحلیل کرده است.

رضا، محمد رشید، *الوحى المحمدى...، القاهره*: مطبعة المنار، ١٣٥٢ق، ٣٣٥ ص.

درباره‌ی نبوة النبی، اخلاق اسلامی، حقوق الانسان و مناقب حضرت رسول ﷺ است.

الرقی، ابراهیم بن احمد بن محمد، احسن المحاسن، تحقيق: محمد علوی المالکی، مکة المکرمة: المکتبة السلفیة، ١٣٩٠ق / ١٩٢٠م، ٤٧٤ ص.

درباره‌ی اولیائی مسلمان، فضائل الاولیاء، اخلاق نبوی، تصوف، زهد، شمائیل المصطفی، تصوف و معنویت براساس روایت‌های نبوی است.

الرياشي، لبيب، *قصيدة الرسول العربي محمد بن عبد الله*، بيروت: دار الكشاف، ١٩٤٩م، ١٨٩ص.

درباره سیره، شمائل المصطفى، اخلاق النبي، شجاعة النبي و شخصية النبي
براساس روایات حضرت رسول ﷺ است.

الزرقانی، محمد بن عبدالباقي بن يوسف، *شرح الزرقانی على المواهب اللدنیة*، القاهرة:
[٥. ن]، ١٢٩١ق.

درباره سیره، اخلاق النبي، بلاغت النبي و شمائل المصطفى است.
زینو، محمد بن جمیل، *قطوف من الشمائل المحمدية والأخلاق النبوية والآداب الإسلامية*،
[٥. م: ٥. ن، ٥. ت]، ١٢٨ص.

درباره آداب اسلامی، اخلاق النبي، شمائل النبي، مولد النبي، اخلاق
اسلامی، ادعیه النبي، سیره، عبادات و فضائل النبي است.
زینو، محمد بن جمیل، *مجموعة رسائل التوجيهات الإسلامية لصلاح الفرد والمجتمع*، جده:
مکتبة العلم، ط٣، ٤١٧ص.

علاوه بر طرح مسائلی مثل اصلاح اجتماعی، اصلاح دینی، توحید، وعظ و
ارشاد، احکام الغناء و نقد مستشرقین، به اخلاق پیامبر اکرم، احسان و ایثار آن
حضرت و شمایل ایشان نیز می پردازد.

سالم، عبدالله نجیب، *مواقف انسانية في السيرة النبوية*، بيروت: دار ابن حزم، ١٤١٤ق/
١٩٩٤م، ٢٥٤ص.

درباره سیره رسول اکرم ﷺ، اخلاق النبي، حکمة النبي، عفو النبي، کرم
النبي و معاملة النبي است.

سراج الدين، عبدالله، سیدنا محمد رسول الله ﷺ: شمائله الحميدة، خصاله المجيدة، حلب:
جمعية التعليم الشرعي (موزع)، ١٤٠٢ق/ ١٩٨٢م، ط٣، ٤٢٩ص.

درباره اخلاق النبي، شمائل المصطفی، حقوق النبي و سیره رسول
اکرم ﷺ است.

سلطان، یاسین، *مع الرسول ﷺ*، جده: المجموعة الاعلامية، ١٤١٠ق/ ١٩٩٠م، ١٠٢ص.

درباره سیره، اخلاق النبي، دعوت اسلامی و شمائل المصطفی است.

- السمان، محمد عبدالله، الرحمة المهدأ، القاهرة: دار الاعتصام، ١٤٠٤ ق / ١٩٨٤ م، ٩٣ ص.
- دربارهی تربیت اسلامی، دعوت اسلامی، سیره، اخلاق النبی و مسوات در اسلام است.
- الشامی، صالح احمد، من معین الشمائل، بيروت: المكتب الاسلامي، ١٤١٨ ق / ١٩٩٧ م، ٥٣٥ ص.
- دربارهی سیره، شمائل المصطفی، آداب اسلامی، اخلاق اسلامی، اخلاق النبي، اوصاف النبي و حقوق النبي است.
- الشعراوى، محمد متولى، الرسول ﷺ بين المعجزة والواقع، به كوشش: ذكريات القاضى، القاهرة: الروضه للنشر، ٩٦ ص.
- دربارهی اخلاق النبی، اوصاف النبی، عتاب النبی، تععدد الزوجات، رد شباهات مستشرقين و سیرهی حضرت رسول اکرم ﷺ است.
- شقره، محمد ابراهيم، السیرة النبویة العطرة فی الآیات القرآنیة المسطرة، الرياض: مكتبة المعارف، ١٤١٨ ق / ١٩٩٨ م، ٤٨٠ ص.
- دربارهی سیرهی حضرت رسول اکرم ﷺ، اخلاق النبی، بشارة الرسول، شمائل المصطفی و عصمت النبي است.
- شلبي، احمد، محمد ﷺ في المدينة، القاهرة: وزارة الاوقاف، ١٤١٥ ق / ١٩٩٥ م، ١١٨ ص.
- دربارهی سیرهی حضرت رسول ﷺ، اخلاق النبي و دعوت اسلامی است.
- شلبي، محمود، محمد: سيد الناس، تونس: الدار التونسيه للنشر، ١٩٨٩ م، ١٦٤ ص.
- دربارهی اخلاق النبی، سیره، شمائل المصطفی و تربیت اسلامی بر اساس روایات نبوی است.
- الصالحی، اسعد محمد سعید، سیدنا محمد رسول الله ﷺ الاسوة الحسنة، دمشق: دار الكلم الطیب، ١٤١٧ ق / ١٩٩٧ م.
- دربارهی دعوت اسلامی، سیرت محمد ﷺ، اخلاق النبي و شمائل المصطفی است.
- طاحون، احمد بن محمد، الكوكب المنير فی ادب النفس و تهذیب الضمير، القاهرة: مكتبة التراث الاسلامی، ١٤١٣ ق / ١٩٩٢ م، ٤١٥ ص.

درباره‌ی اخلاق النبی، ارزش‌های اسلامی، محاسبة النفس، مکارم الاخلاق، تربیت، حفظ اللسان و صبر است.

طاحون، رتبه ابراهیم خطاب، قبسات من اخلاق النبی ﷺ، القاهره: السلام للطباعة والنشر، ۱۴۱۴ق/۱۹۹۳م، ۲۳۵ص.

درباره‌ی اخلاق النبی، تواضع، حلم، حیا، اخلاق، تربیت و وفا است.

الطبری، احمد بن عبد الله بن محمد، خلاصه سیر سید البشر ﷺ، تحقیق: طلال جمیل رفاعی، مکتبه المکرمه: مکتبه نزار مصطفی الباز، ۱۴۱۸ق/۱۹۹۷م، ۲۰۶ص.

درباره‌ی سیره، اخلاق النبی، فضائل و اوصاف النبی و شمائیل المصطفی است.

الطرشه، عدنان، ماذایحب النبی محمد ﷺ، وماذا يكره، الرياض: مکتبه العیکان، ۱۴۲۳ق/۲۰۰۲م، ۶۲۵ص.

درباره‌ی شماں الرسول، سیره نبی، اخلاق ائمہ، عادات و آداب اسلامی است.

طبعیه، صابر، الادب النبوی فی ضوء العلم الحديث: دراسة فی علم السلوک الاسلامی، بیروت: دار الجیل، ۱۴۰۷ق/۱۹۸۷م، ۲۰۸ص.

درباره‌ی آداب، صفات النبی، اخلاق اسلامی و سیره‌ی آن حضرت بر اساس احادیث نبی است.

طفلاح، خیرالله، محمد المثل الاعلی لانسان الكامل قائدۃ الامة و هادیها، بغداد: مکتبة الوطنية، ۱۹۸۲م، ۲۵۶ص.

درباره‌ی حضرت رسول به عنوان انسان کامل است و این که مسلمانان باید ایشان را الگو قرار دهند.

الطھطاوی، احمد مصطفی قاسم، صفة ضحك وبكاء النبی ﷺ ومزاحه مع اصحابه، به کوشش: احمد عبدالتواب عوض، القاهره: دار الفضیلۃ، ۱۹۹۵م، ۱۲۶ص.

درباره‌ی سیره، اخلاق النبی، بكاء النبی، ضحك النبی و مزاح النبی است.

الطھطاوی، رفاعة رافع، نهاية الايجاز فی سیرة ساکن الحجاز ﷺ، تحقیق: عبدالرحمن حسن محمود، فاروق حامد بدر، القاهره: مکتبة الآداب، ۱۹۸۲م، ۱۵۸ص.

درباره‌ی اخلاق النبی، سیره، غروات النبی، هجرت و شمائیل المصطفی است.

الطویل، السيد رزق، لکی تستعید امتننا ذاکرتهما، القاهره: المؤسسه العربيه الحديثه، ١٩٨٨، ص. ٣٥١.

نویسنده، مسائل جدید جهان اسلام، مثل علمانيت و حقوق زن را بررسی و یکی از بحث‌های جهان اسلام را ضعف‌های اخلاقی مسلمانان دانسته و این را وگیری و اقدابیه اخلاق نبسوی رام طرح کرده است.

العباد، عبدالمحسن بنمحمد، من اخلاق الرسول الکریم صلی الله علیہ و آله، المدینة المنوره: الجامعه الاسلامية، ١٤١١ق، ط٥، ٤٨، ص.

درباره اخلاق النبی، سیره، اخلاق اسلامی و شمائل المصطفی است.

العبد، عبداللطیف محمد، موقف الرسول صلی الله علیہ و آله من اهل العائد الآخری، القاهره: مطبع مذکور، ١٣٩٦ق / ١٩٧٦م، ٢٢٢، ص.

درباره اخلاق النبی، توحید، دعوت اسلامی، سیره‌ی آن حضرت، به ویژه نسبت به دشمنانش است.

عبدالسلام، عبدالرحمون ابو عامر، النظام الخلقي فی الاسلام، حائل: دار الاتدلس للنشر، ١٤٢٤ق / ٢٠٠٣م، ٢٤٧، ص.

درباره اخلاق اسلامی، تربیت، علم الاخلاق، الخیر والشر، سعادت، عقل، فطرت، الزام خلقی، مصادر الالزام الخلقي، ایمان، رقبة الضمير، اخلاق النبی، اخلاص الصحابه و قدوة حسنه است.

عبدالعال، سید محمد حسین، مواقف من حیاة الرسول واصحابه، قاهره: مركز الاهرام للترجمة والنشر، م ٢٠٠١.

عبدالفتاح، اسماعیل، الانوار البهیة فی الوصایا الاسلامیة، القاهره: الدار المصرية اللبنیة، ١٩٩٨م، ١٩٠، ص.

درباره وصایا، الوصیة فی الاسلام، وصایا النبی، وصایا الصحابه، وصایا الصالحين، تقوی الله و اخلاق اسلامی است.

عبدالقادر، حامد، الاسلام: ظهوره وانتشاره فی العالم، القاهره: دار نهضة مصر، ط ٣، ٢٨٧، ص.

دربارهی بعثتة النبی، اخلاق النبی و سیره است. به ویژه اخلاق نبوی و نقش آن را در انتشار اسلام در جهان بررسی کرده است.

عبدالله، محمد حسن، رحمة الله للعالمين صلی الله علیہ و آله، القاهرة: مكتبة الآداب، ١٩٩٠، م، ١٧٥ ص.

دربارهی اخلاق النبی، دعوت اسلامی، سیره، شوری، اخلاق اسلامی، افساء السلام، تربیت اسلامی، زوجات النبی و مجتمع اسلامی است.

عبدالمهدی بن عبدالقادر بن عبدالهادی، السیرة النبویة فی ضوء القرآن والسنۃ، القاهرة: المؤسسة العربية الحديثة، ١٩٨٨، م، ٢٤٠ ص.

به موضوعاتی مانند سیره نبوی و اخلاق النبی پرداخته و اخلاق نبوی را از دیدگاه قرآن و احادیث بررسی کرده است.

عبدود، شلغام، فی السیرة والادب النبوی الشريف، بيروت: دار الهادی، ٢٠٠٤ م.
عتر، حسن ضياء الدين، نبوة محمد صلی الله علیہ و آله فی القرآن، بيروت: دار البشائر الاسلامية، ١٤١٠ ق / ١٩٩٠ م، ٣٧٥ ص.

بررسی الایمان بالرسول، اخلاق النبی، فضائل و اوصاف النبی، رد شبّهات و عصمه النبی است.

عزام، عبد الرحمن بك، بطل الابطال، مصر: مطبعة مصطفى الحلبي، ١٣٥٧ ق، ١١٩ ص.
چپدیگر

بطل الابطال، الرياض: وزارة المعارف، ١٣٨٩ / ١٩٦٩ م، ١١٦ ص.

دربارهی صفات النبی، سیره، اخلاق النبی، شمائل المصطفی، عقاید الرسول و دعوت آن حضرت است.

عزام، عبد العزيز محمد، محمد الرسول الاعظم صلی الله علیہ و آله، زیر نظر: محمد توفيق عويسه، القاهرة: المجلس الاعلى للشؤون الاسلامية، ١٣٩٤ ق / ١٩٧٤ م، ١١٩ ص.

دربارهی حضرت محمد صلی الله علیہ و آله و بررسی اخلاق ایشان، اخلاق النبی، تربیت و سیره آن حضرت است.

عطار، مصطفی حسین، مواقف من السیرة النبویة، بيروت: دار العلم للملايين، ١٤٠٢ ق / ١٩٨١ م، ط ٢، ٣١٠ ص.

- درباره‌ی آداب اسلامی، اخلاق النبی، شفاعت، شمائیل المصطفی، آداب النکاح، سیره‌ی آن حضرت و فضایل نبی اکرم ﷺ است.
- الغیفی، طه عبدالله، من صفات الرسول** صلی اللہ علیہ و آله و سلم الخلقیه والخلقیه، القاهره: الدار المصریه للبنایه، ۱۴۱۵ق/۱۹۹۵م، ۴۴۷ص.
- درباره‌ی اخلاق النبی، اوصاف النبی، زوجات النبی، سیره، شمائیل المصطفی، آداب اسلامی و اخلاق اسلامی است.
- العقاد، عباس محمود، حقائق الاسلام و اباطیل خصومه**، بیروت: المکتبة العصریة، [۵. ت]، ۳۰۳ص.
- درباره‌ی خصائص الاسلام و رد شباهات، عبادات و معاملات النبی، حقوق الانسان و اخلاق اسلامی است.
- العقاد، عباس محمود، عبقریه محمد، صیدا: المکتبة العصریة، [۵. ت]**، ۱۵۹ص.
- درباره‌ی محمد ﷺ، سیره‌ی آن حضرت، شمائیل المصطفی، اخلاق النبی و فضایل آن حضرت است.
- علوی، محمد فال بن عبدالله بن محمد فال، نیل السول من شمائیل الرسول**، [بیروت]: ۲۰۰۱م.
- علی، خلیل ابراهیم، **عظمة الرسول** صلی اللہ علیہ و آله و سلم، القاهره: [۵. ن]، ۱۹۸۱م، ۱۴۰ص.
- درباره‌ی سیره و عظمت الرسول ﷺ، اخلاق النبی، اوصاف الرسول و زوجات الرسول است.
- عمر هاشم، احمد، الاخلاق فی ضوء القرآن والسنة**، القاهره: دار الصفوہ، ۱۴۱۵ق / ۱۹۹۴م، ۱۱۳ص.
- درباره‌ی اخلاق اسلامی، آداب اسلامی، اخلاق النبی، الاخلاص، التواضع، الرحمه، حب الوطن، حقوق الجار و سماحت آن حضرت است.
- العنانی، حسن صالح، التهیئة والاعداد لسیدنا محمد** صلی اللہ علیہ و آله و سلم واصحابه، القاهره: المعهد الدولی للبنوک والاقتصاد الاسلامی، ۱۴۰۳ق / ۱۹۸۳م، ۲۲۰ص.
- درباره‌ی اخلاق النبی، سیره‌ی آن حضرت و عصمه النبی است.

العوده، سليمان بن محمد، قضايا و مباحث في السيرة النبوية، الرياض: دار المسلم، ١٤١٦ق / ١٩٩٦م، ١٨٠ ص.

دربارهی سیره، اخلاق اسلامی، اخلاق النبی، تریست، خصائص النبی و شمائی المصطفی است.

عوض الله، احمد الصباحی، اخلاق الانبياء عليهم الصلاه والسلام، القاهره: [٥. ن]، ١٩٧٢م، ٢٠٣ ص.

چپدیگر

اخلاق الانبياء، محمد الفحاج، القاهره: مكتبة مدبولي، ١٤٠٣ق / ١٩٨٣م، ٤٥٣ ص.

دربارهی اخلاق الانبياء، فضائل الانبياء، اخلاق النبی و شمائی المصطفی است.

عویس، عبدالحليم، شخصیة الرسول ﷺ فی ضوء المقايس الانسانیة، الرياض: جامعۃ الامام محمد بن سعود الاسلامیة، ١٤١٣ق / ١٩٩٢م، ٨٠ ص.

دربارهی اخلاق اسلامی، شخصیة الرسول، شمائی النبی، فضائل الرسول، سیرهی نبی و شخصیات انسانیه است.

عیسی، عبده غالب احمد، اخلاق النبی عليه الصلاة والسلام، بيروت: دار الجيل، ١٤١٠ق / ١٩٩٠م، ٥٦ ص.

بررسی اخلاق النبی، تواضع النبی، حلم النبی، معاملة النبی، حیاء النبی، رحمة النبی، سیره و وفاء النبی است.

عیسی، کمال محمد، کلمات فی الاخلاق الاسلامیة، جده: دار المجتمع، ١٤٠٩ق / ١٩٨٨م، ١٥٥ ص.

دربارهی اخلاق اسلامی، اخلاق النبی، تواضع، آداب اسلامی، الزام خلقی، النيۃ والعمل، ثواب و عقاب، خیر و شر، سلوك اخلاقی، صبر، عدل، فطرت، قیم اخلاقی، مواد ترغیبیه، مواد ترهیبیه، وعظ وارشاد و وفای به عهد است.

الغزالی، ابی حامد محمد، اخلاق النبی و آداب المعيشة، دمشق: دارالبشایر، ١٩٩٩م، ١٠٥ ص.

چپدیگر

اخلاق النبوة وآداب المعیشة، تحقیق: قاسم التوری، دمشق: دار البشائر، ١٤١٩ق / ١٩٩٩م، ١٠٥ص.

دریسarde آداب اسلامی، اخلاق النبی، سیره، آداب الطعام، آداب اللباس، شمائیل المصطفی و معجزات النبی است.

الغزالی، محمد بن محمد بن محمد، المحبة والشوق والانس والرضا، تحقیق: زهیر شفیق الکبی، بیروت: دار الفکر العربي، ١٩٩١م، ١٠٤ص.

دریسarde تصوف، محبۃ اللہ، محبۃ النبی، اخلاق اسلامی، کتاب احیاء علوم الدین و مقامات التصوف است.

الغزالی، محمد بن محمد بن محمد، المرشد المبین الى موعظة المؤمنین من احیاء علوم الدین، مقدمه: محمود نصار الحلبی، مصر: مکتبة و مطبعة مصطفی البایی الحلبی واولاده، ١٣٨٩ق / ١٩٦٩م، ط ٣٠٣، ٣ص.

دریسarde توحید، عبادات، عقاید، وعظ وارشاد، آداب اسلامی، آداب الاکل والشرب، آداب التلاوة، آداب الصحّة، آداب المعاشرة، اححوال القبر، اخلاق اسلامی، اخلاق النبی، ادعیه و اوراد، اسلام، ایمان، تصوف، تلاوة القرآن، حج، حسنات و سیئات، رذائل، زهد و فضائل است.

فتح الباب، حسن، القیام الخلائقیة والانسانیة، [١٩٧١م].

فتلاوی، سهل حسین، ادب المجالس فی الاسلام فی عهد النبی محمد: دراسة مقارنة فی ضوء اللقاءات والمؤتمرات الدبلوماسية المعاصرة، امان: دار الضیاء، ٢٠٠١م.

الفریح، مازن بن عبدالکریم، کیف تکسب الناس، الرياض: مؤسسه آسام للنشر، ١٤١٣ق / ١٩٩٢م، ٣٩ص.

دریسarde اخلاق اسلامی، دعوت اسلامی، سلوک، علاقات اجتماعیه، اخلاق الداعیه، اخلاق النبی، وعظ وارشاد است.

فرید، احمد، مواقف ایمانیه، الرياض: دار طیبه، ١٤١٩ق / ١٩٩٨م، ٥٢٦ص.

دریسarde آداب اسلامی، ایمان، وعظ وارشاد، اخلاق اسلامی، اسلام، العفة، الولاء والبراء، توبه، جهاد، صبر، صحابه، صدقه التطوع و محبۃ النبی است.

الفریوائی، عبدالرحمن بن عبدالجبار، ضحک النبی و تبسیه و مزاحه، ریاض: دارالکتاب والسنّة، ۱۴۲۵ق.

فیض کاشانی، اخلاق النبؤة والامامه، بیروت: دارالمحمدۃالیضا، ۱۴۳۶ق/۲۰۰۵م، ۳۱۲ص.
بخشی از کتاب المحجۃالیضا است که خود آن تهذیب و بازنویسی کتاب احیاء علوم الدین ابوحامد غزالی است.

فیض بر اساس روایات شیعی به آداب رسول اکرم ﷺ و اخلاق آن حضرت می پردازد. کتاب در سه بخش تنظیم شده است:

بخش اول بعنوان اخلاق النبی و کراماته دارای این مباحث است: تأدب پیامبر اکرم توسط خداوند، اخلاق رسول اکرم ﷺ، سخن و لبخند آن حضرت، آداب حضرت درلباس و طعام، خودداری حضرت از انعام دادن مکروهات، سخاوت حضرت، شجاعت و تواضع، صورت و چهره و بدن حضرت، خلق و اخلاقیات. بخش دوم درباره اخلاق ائمه است و بخش سوم بعنوان اخلاق الشیعه به صفات مؤمنان و ویژگی های شیعیان می پردازد.

قابل، سعید محمد، القدوة: منهاج و نماذج، قاهره: دار التوزیع والنشر الاسلامیة، ۲۰۰۲م.
حضرت محمد ﷺ را به عنوان الگوی رفشاری برای مسلمانان مطرح کرده است.

قرشی، باقر شریف (متولد ۱۹۲۶م)، اخلاق النبی ﷺ و اهل بیته علیهم السلام، قم: مهر امیر المؤمنین علیهم السلام، ۱۴۲۵ق، ۳۳۶ص.

قرشی، خالد بن عبدالله، توبیة النبی لاصحابه فی ضوء الكتاب والسنّة، مکه: دار التریمة والتراث، ۲۰۰۱م.

القزوینی، حسن مرتضی، الرسول الاکرم مدرسه‌الاخلاق، بیروت: دارالبیان العربی، ۱۹۹۱م، ۳۰۴ص.

درباره رفتارهای اخلاقی و خلق و خوی رسول اکرم ﷺ است.

القطسطانی، احمد بن محمد، خصوصیات الرسول، قاهره: ۱۹۹۵م، ۲۶۷ص.
ویژگی های اخلاقی حضرت رسول ﷺ را بررسی کرده است.

القسطلاني، المحمدية للامام، الزهور الندية في خصائص وأخلاق خير البرية: تهذيب المقصد الثالث من كتاب المواهب اللدنية بالمنج، تحقيق: احمد بن محمد طاحون، القاهرة: مكتبة التراث الاسلامي، ١٤١٥ق ١٩٩٥م، ٢٢٧ص.

دریاچه اسلامی، اخلاق النبی، اوصاف النبی، شمامیل المصطفی، آداب اسلامی، آداب الطعام، بلاحه النبی، سیره و لباس النبی است.

قميحه، جابر، مدخل الى القييم الاسلامية، القاهرة: دار الكتاب المصري، ١٤٠٤ق / ١٩٨٤م، ١٦٩ص.

درباره‌ی اخلاق اسلامی، اخلاق النبی، اسلام و تربیت اسلامی است.

كحيل، عبد الوهاب، **الجوانب الاعلامية في حياة الرسول** صلی الله علیه وآله، القاهرة: دار الهداية، ١٩٨٧، م٤٣٠ ص.

درباره‌ی اخلاق النبی، اعلام اسلامی، سیره، عصر مکی، اعلام، انبیاء و رسول، حیات النبی و وسائل الاعلام است.

كتشك، عبدالحميد، صاحب الرسالة العصماء محمد صلى الله عليه وآله وصور من أخلاقه، القاهرة: المكتب المصري الحديث، ١٩٨١، م، ١١٠ ص.

درباره‌ی اخلاق اسلامی، اخلاق النبی، بر والدین، صلة الرحم، اسلام، بخل، حسنات و سیئات، سیره، قذف، کبر، وعظ و ارشاد است.

كلاس، صالح الدين خليل، الوصايا التي أوصي بها رسول الله: سبعاً من المثاني في القرآن العظيم، دمشق: دار القادرى، ٢٠٠٤ م.

^{٢٨٥} الكيلاني، مؤيد، *كيف انتشر الاسلام*، الرياض: منشورات الفاخرية، ٢٠١٣ ص.

به دلیل این که علت مهم انتشار اسلام را اخلاق نبوی دانسته، به بررسی ابعاد این مسئله پرداخته است.

المالكي، محمد علوى، محمد صلى الله عليه وآله الانسان الكامل، دبي: المؤلف، ١٤١١ق / ١٩٩٠م، ط ٤، ص ٣٤١.

درباره سیره، شمائل المصطفی، اخلاق النبی، اوصاف النبی، تربیت اسلامی، عتاب النبی، و عصیمة النبی است.

- المباركفوری، صفو الرحمن، الرحیق المختوم: بحث فی السیرة النبویة علی صاحبها افضل الصلاة والسلام، کراتشی: دار الكتاب والسنۃ، ۱۴۱۶ق، ۶۷۲ص.
- دربارهی اخلاق نبوی و برخی مسائل اعتقدادی مربوط به حضرت رسول اکرم صلی اللہ علیہ و آله و آست.
- المباركفوری، صفو الرحمن، روضۃ الانوار فی سیرۃ النبی المختار صلی اللہ علیہ و آله و آن، الیاض: مکتبة دار السلام، ۱۴۱۴ق، ۲۳۵ص.
- دربارهی سیرة النبی، اخلاق النبی و اوصاف النبی است.
- محمد بن علی بن حسن و صدیق حسن خان، تحریر الوصایا من خبايا الزوایا، القاهرۃ: المطبعة المنیریۃ بیولاق، ۱۳۰۲ق، ۵۳ص.
- دربارهی وصایا، وعظ وارشاد، وصایا القرآن، وصایا النبی، اخلاق اسلامی و تصوف است.
- محمود بن الشریف، الرسول فی القرآن، مشرف: شکری محمد عیاد، بیروت: دار ومکتبۃ الہلال، ۱۴۰۱ق/ ۱۹۸۱م، ط ۳، ۱۳۴ص.
- دربارهی اخلاق النبی، القرآن والنبی، بدء السوھی، نزول السوھی، حقوق النبی و سیره است.
- محمود، علی عبدالحلیم، عالمیۃ الدعوۃ الاسلامیۃ، المنصوڑۃ: دار الوفاء، ۱۴۱۲ق / ۱۹۹۲م، ۶۲۲ص.
- دربارهی دعوۃ اسلامی، عالمیۃ الاسلام، اخلاق اسلامی، الاسلام والسياسة، حقوق الانسان، سیره و شمولیۃ الاسلام است. پیشتر به اخلاق سیاسی و تأثیر اخلاق نبوی بر مسلمانان جهان پرداخته است.
- المسند، عبد العزیز بن عبد الرحمن، النهج المحمدی، جلد: دار العین، ۱۴۰۷ق، ط ۲، ۳۵۳ص.
- دربارهی ثقافة اسلامیہ، سیره، اخلاق النبی، جهاد و دعوت اسلامی است.
- المسیر، محمد سید احمد، الرسول صلی اللہ علیہ و آله و آن و قضايا المجتمع، القاهرۃ: المؤسسة العربية الحديثة، ۱۹۸۸م، ۱۷۶ص.
- دربارهی اخلاق النبی، فلسفة السیره، قضايا اجتماعية، مواقف النبی، ادب

الـدـعـوـة، الرـسـوـل وـالـاطـفـال، الرـسـوـل وـالـشـبـاب، الرـسـوـل وـالـمـرـأـه، دـعـوـة اـسـلامـيـه، سـيرـه، شـخـصـيه الدـاعـيه، شـورـى وـعـدـالـه اـجـتمـاعـيه است.

مـلاـعـلـى القـارـىـ، عـلـى بـن سـلـطـان مـحـمـد الـهـرـوـيـ، جـمـع الـوـسـائـل فـى شـرـح الشـمـائـلـ، بـيـرـوـتـ: دـارـ المـعـرـفـهـ، [ـدـ.ـتـ]ـ، طـ.ـ٢ـ.

چـپـديـگـرـ

جمـع الـوـسـائـل فـى شـرـح الشـمـائـلـ، [ـدـ.ـمـ]ـ: مـطـبـعـهـ شـيـخـ يـحيـيـ، ١٢٩٠ـقـ، ٦٠٨ـصـ.

درـبـارـهـ آـدـابـ نـبـويـهـ، اـخـلـاقـ النـبـيـ، شـمـائـلـ المـصـطـفـيـ، صـفـاتـ النـبـيـ، اـدـعـيـهـ وـاـذـكـارـ، رـؤـيـةـ النـبـيـ، سـيرـهـ، صـفـاتـ النـبـيـ، صـفـةـ صـلـاـةـ النـبـيـ، صـفـةـ عـبـادـةـ النـبـيـ، صـفـةـ كـلـامـ النـبـيـ، صـفـةـ مـشـىـ النـبـيـ وـصـفـةـ نـوـمـ النـبـيـ استـ.

مـلاـعـلـى القـارـىـ، عـلـى بـن سـلـطـان مـحـمـدـ، شـرـحـ الشـفـاـ لـلـقـاضـيـ عـيـاضـ، بـيـرـوـتـ: دـارـ الـكـتبـ الـعـلـمـيـهـ، [ـدـ.ـتـ]ـ، ٢ـ، مجـ.

درـبـارـهـ اـخـلـاقـ النـبـيـ، شـمـائـلـ المـصـطـفـيـ، فـضـايـلـ النـبـيـ، معـجـزـاتـ النـبـيـ، اـعـجازـ القرآنـ، سـيرـهـ وـمعـجـزـاتـ نـبـويـهـ استـ.

الـمـلاـ خـلـيلـ اـبـراهـيمـ، مـائـةـ خـصـلـةـ مـنـ خـصـالـ الرـسـوـلـ، قـاهـرـهـ: مـكـتبـةـ الزـهـراءـ، ١٩٨٦ـمـ، ١٢٧ـصـ.

درـبـارـهـ منـاقـبـ وـخـصـلـتـهـاـيـ اـخـلـاقـيـ حـضـرـتـ رـسـوـلـ اـكـرـمـ صـلـيـ اللـهـ عـلـيـهـ وـآـلـهـ وـلـيـهـ استـ.

مـلاـ خـاطـرـ، خـلـيلـ اـبـراهـيمـ، شـمـائـلـ الرـسـوـلـ الـامـمـيـنـ صـلـيـ اللـهـ عـلـيـهـ وـآـلـهـ وـلـيـهـ، جـدـهـ: دـارـ الـقـبـلـهـ لـلـثـقـافـهـ الـاسـلامـيـهـ، ١٤١٦ـقـ/١٩٩٥ـمـ، ٨٠ـصـ.

درـبـارـهـ شـمـائـلـ المـصـطـفـيـ وـسـيرـهـ وـاوـصـافـ النـبـيـ وـاخـلـاقـ النـبـيـ استـ.

مـلـكـ، بـدرـ مـحـمـدـ، الزـهـرـ النـدـيـ فـىـ وـصـفـ جـمـالـ النـبـيـ صـلـيـ اللـهـ عـلـيـهـ وـآـلـهـ وـلـيـهـ، الـكـوـيـتـ: مـكـتبـةـ الصـحـوـةـ الـاسـلامـيـهـ، ١٤١٢ـقـ/١٩٩٢ـمـ، ١٢٠ـصـ.

درـبـارـهـ جـمـالـ النـبـيـ، سـيرـهـ، نـبـوتـ مـحـمـدـ، وـصـفـ النـبـيـ، اـحـادـيـثـ صـفـاتـ الرـسـوـلـ، اـخـلـاقـ نـبـويـهـ، حـلـيـةـ النـبـيـ، شـعـرـ اـسـلامـيـ، شـمـائـلـ المـصـطـفـيـ وـصـفـاتـ الرـسـوـلـ استـ.

- المنصورفوري، محمد سليمان سلمان بن احمد، رحمة للعالمين، ترجمة: سمير عبدالحميد
ابراهيم، الرياض: دار السلام، ١٤١٨ق، ١٠١١ص.
- درباره‌ی سیره، اخلاق النبی، اسلام، اعجاز القرآن، انتشار الاسلام، خصائص
النبی، دعوة اسلامية، رسائل النبی، زوجات النبی، عصر جاهلي و فضائل
النبی است.
- الميدانی، عبدالرحمن حسن حبنکه، الوجيزه في الاخلاق الاسلامية واسسها، مكة المكرمة:
المكتبة المكية، ١٤١٨ق ١٩٩٧م، ٥٠٩ص.
- درباره‌ی اخلاق اسلامی، اخلاق النبی، امانت، ایثار، تواضع، حب الحق،
حسد، خيانة، رحمت، شجاعت، شهادة الزور، صبر، صدق، عفت و علو
الهئه است.
- النهانی، يوسف بن اسماعيل حلب و فاخوری، محمد، الفضائل المحمدية التي فضل الله بها
على جميع البرية، دار القلم، ٢٣٩ص.
- الندوی، عبدالله عباس، تعالیم محمد بن عبد الله صلی اللہ علیہ و آله [بی جا]، دار العلوم سیل السلام،
٢٠٠٢م، ٢٥٦ص.
- نعمانی، احمد بن ناصر، طموحات السلف الواجبة على الخلف، جده: احمد بن ناصر نعمانی،
٢٠٠٢م.
- نوح، مختار، يوميات صحابی فی محنۃ: دراسۃ تحلیلیۃ لحدیث و حدیثۃ الصحابی الجليل
کعب ابن مالک، [قاهره]: توزیع مرکز المستقبل للدراسات، [م ٢٠٠١].
- نور حسن، حسن، التأديب مع الرسول فی ضوء الكتاب والسنۃ، دار المجتمع، ١٩٩١م،
٣٩٥ص.
- برنامه‌های حضرت رسول اکرم صلی اللہ علیہ و آله برای تربیت مردم تشریح شده است.
- الهروی، علی بن سلطان محمد، و ملا علی القاری، جمع الوسائل فی شرح الشماؤل، القاهره:
المطبعة الادبية، ١٣١٧ق.
- درباره‌ی سیره، شمائل المصطفی، آداب اسلامی، اخلاق اسلامی، اخلاق النبی
و اوصاف النبی است.

- الهلالی، سلیم بن عید، منهج الانبیاء فی ترکیہ النفوس، الخبر: دار ابن عفان، ١٤١٧ق / ١٩٩٧م، ط ٢، ص ١٥٥.
- درباره‌ی تریست اسلامی، ترکیہ النفس، اخلاق اسلامی، اخلاق النبی، العبادات و ترکیہ النفس، تصوّف و تقوا است.
- الوادعیه، ام عبدالله، الصحيح المسند من الشمائل المحمديه، تحقيق: مقبل بن هادی الوادعی، القاهرة: دار الحرمین، ١٤١٦ق / ١٩٩٥م.
- درباره‌ی شمائل المصطفی، اخلاق اسلامی، اخلاق النبی و سیره است.
- الوجیه، محمد بن قاسم، المنهاج السوی شرح منظومة الهدی النبوی، تحقيق: محمد بن احمد الجرافی، صنعاء: دار الحکمة الیمانیة، ١٤٠٨ق / ١٩٨٨م، ص ٤٥٦.
- درباره‌ی سیره، آداب اسلامی، اخلاق النبی و شمائل المصطفی است.
- الولیدی، عبده عباس، جامع الآداب الإسلامية، جدة: مكتبة الصحابة، ١٤١٤ق / ١٩٩٣م، ص ٣٦٥.
- درباره‌ی آداب اجتماعی، آداب اسلامی، اخلاق اسلامی و اخلاق النبی است.
- یوسف، حسن محمد، سید الدعاة صلی اللہ علیہ و آله، القاهرة: دار الانسان، ١٣٩٩ق / ١٩٧٩م، ص ٢٥٥.
- طبع دیگر
سید الدعاة محمد صلی اللہ علیہ و آله، القاهرة: مکتبة ابن سینا، ١٩٩٢، ص ١٧٥.
- درباره‌ی دعویت اسلامی، سیره، مولد النبی، اخلاق النبی، ادب الدعوة، اسالیب الدعوة، دعوه النبی، زهد النبی، شجاعة النبی، شمائل النبی و عبادة النبی است.
- الیوسف، عبدالله احمد، اخلاقیات الرسول الاعظم: دراسة تحلیلیة للسیرة الاخلاقیة للرسول الاعظم، بیروت: دار القاری، ٢٠٠٥م، ص ١٢٤.

فصل سوم: مقالات فارسی

- «آداب معاشرت پیامبر»، ماهنامه‌ی موعود، ش ٦٦ (مرداد ١٣٨٥)، ص ٦٧.
- «اخلاق نبوی»، پیام انقلاب، پ ٢٢٤، صص ٤ - ٥.

اسماعیلی، معصومه، «منادی اخلاق»، ماهنامه‌ی نامه جامعه، ش ۲۴ (شهریور ۱۳۸۵)، ص ۳۷.

امین‌زاده، محمدرضا (تولد ۱۳۳۲)، «شخصیت عرفانی و اخلاقی پیامبر ﷺ»، نور علم، ش ۲۲ (مرداد ۱۳۶۶ - آبان ۱۳۶۹)، ص ۲۶ - ۸۱.
توضیحات: این مقاله نه قسمت است.

بانکی پورفرد، امیرحسین، «کرامت زن در اندیشه‌های قرآنی پیامبر اعظم ﷺ»، فصلنامه‌ی قرآنی کوثر، ش ۲۰ (بهار ۱۳۸۵)، ص ۴۴.
«پیامبر اعظم ﷺ»، این گونه بوده‌اند، ما چگونه‌ایم؟، ماهنامه‌ی پاسدار اسلام، ش ۲۹۶ (مرداد ۱۳۸۵)، ص ۳۹.

«پیامبر گرامی اسلام بهترین الگوی اخلاقی و رفتاری برای بشریت است»، هفته‌نامه‌ی گلستانگ مسجد، ش ۴۴ (یکشنبه ۱۷ خرداد ۱۳۸۳)، ص ۱.
جوادی آملی، عبدالله، «سیره‌ی پیامبر اسلام ﷺ» و چگونگی دعوت به حق، ماهنامه‌ی پاسدار اسلام، ش ۲۹۶ (مرداد ۱۳۸۵)، ص ۶.
جوانمهر، حسین، «حضرت محمد ﷺ»، برترین اسوه‌ی قرآنی، گلستان قرآن، ش ۱۵۸ (اردیبهشت ۱۳۸۱)، ص ۵ - ۲.

حیبیان، زهراء، «فرهنگ اسوه»، فرهنگ کوثر، ش ۳۳ (آذر ۱۳۷۸)، ص ۴۳ - ۴۴.
توضیحات: قسمت اول.

حتی کرمانی، محمد جواد (تولد ۱۳۱۱)، «سیره‌ی تریتی رسول اکرم ﷺ»، مسجد، ش ۱ (فروردین ۱۳۷۱)، ص ۵۹ - ۲۷ و ۲۴.
توضیحات: قسمت اول.

حسینی‌نیا، اقبال، «برگی از سیره‌ی اخلاقی پیامبر اعظم ﷺ»، ماهنامه‌ی گنجینه‌ی طوبی، شماره‌های ۸ - ۹ (مرداد - شهریور ۱۳۸۵).
حسینی، غلامحسین، «پیامبر مدارا و قاطیت»، کتاب نقد، شماره‌های ۱۴ - ۱۵ (تیر ۱۳۷۹)، ص ۳۲۲ - ۳۳۹.

حسینیان مقدم، حسین، «اخلاق نبوی صلی اللہ علیہ و آله در آثار حدیثی و پژوهشی، درآمدی بر اخلاق‌نگاری در سیره نبوی»، کتاب ماه تاریخ و جغرافیا، شماره‌های ۶۱—۶۲ (آذر ۱۳۸۱)، ص ۲۰۵-۱۹۶.

حقیقت‌خواه، محمد، «خلق عظیم پیامبر»، ماهنامه‌ی گنجینه طوبی، ش ۵ (اردیبهشت ۱۳۸۵)، ص ۱۱.

حکیمی، امیر مهدی (تولد: ۱۳۵۴)، «فرازهایی از اخلاق اجتماعی و فردی پیامبر اسلام صلی اللہ علیہ و آله و سلم»، گلستان قرآن، ش صفر، ص ۶۳-۶۶.

خاتمی، احمد، «سیری در رفتار مردمی پیامبر صلی اللہ علیہ و آله در قرآن»، ماهنامه‌ی پاسدار اسلام، ش ۲۹۶ (مرداد ۱۳۸۵)، ص ۱۲.

خرکوشی، عبد الملک بن محمد (وفات: ۴۰۷)، «فضایل رسول الله در قرآن»، ماهنامه‌ی گنجینه، ش ۳۳ (آذر ۱۳۸۲)، ص ۸۸-۹۲.

خواندمیر، «در فضیلت پیامبر صلی اللہ علیہ و آله و اهل بیت علیہ السلام»، ماهنامه‌ی گنجینه، ش ۴۱ (مرداد ۱۳۸۳)، ص ۱۰۷.

«دیدگاه دانشمندان جهان درباره شخصیت پیامبر اعظم صلی اللہ علیہ و آله و سلم»، ماهنامه‌ی نامه جامعه، ش ۲۳ (مرداد ۱۳۸۵)، ص ۶.

راشد، حسینعلی، ۱۳۵۹—۱۲۸۴، «عادات و اخلاق و جزئیات زندگی پیغمبر اسلام»، یاد، شماره‌های ۶۳-۶۶ (مهر ۱۳۸۰)، ص ۱۰۳-۱۰۶.

رصافی، محمد (تولد: ۱۳۵۰/۷/۹)، «شخصیت و سیره پیامبر اکرم صلی اللہ علیہ و آله در آینه‌ی قرآن»، گلستان قرآن، ش ۱۴۷ و ش ۱۵۰ (بهمن ۱۳۸۰).

«رویکرد: جامعه‌ی نبوی؛ آنچه که هست و آنچه که باید»، ماهنامه‌ی مسجد، ش ۱۰۱ (اردیبهشت ۱۳۸۵)، ص ۵۸.

به نظر نویسنده، شناخت، تحلیل و عملی کردن گفتار و رفتار آن بزرگ‌مرد رحمت در سطوح مختلف جامعه باید عملی گردد. یکی از مهم‌ترین برنامه‌های حضرت محمد ترویج اخلاق بود.

- سادات جوهری، شکیبا، «ویژگی های رسول اکرم صلی اللہ علیہ و آله از دیدگاه قرآن»، ماهنامه‌ی گنجینه طوبی، ش ۹ (شهریور ۱۳۸۵)، ص ۱۷.
- ستوده، غلامرضا، «جلوه‌های صفات پیامبر در ادب فارسی»، دانشکده ادبیات دانشگاه تهران، شماره‌های ۱۰۵-۱۰۷ (فروردین ۱۳۶۷)، صص ۲۱۴-۲۳۰.
- سجادی، محمدهدادی، «توصیه‌های اخلاقی پیامبر اکرم صلی اللہ علیہ و آله و سلم به جوانان»، ماهنامه‌ی گنجینه طوبی، ش ۸ (مرداد ۱۳۸۵)، ص ۱۵۳.
- سراج طوسی، ابونصر، «در اخلاق و افعال و احوال پیامبر صلی اللہ علیہ و آله و سلم»، ماهنامه‌ی گنجینه، ش ۵۸ (فروردین واردیهشت ۱۳۸۵)، ص ۶۵.
- سلطانزاده، عباسعلی، «اسووه حسنے یا الگوی شایسته»، پاسدار اسلام، ش ۲۲۴ (مرداد ۱۳۷۹)، ص ۳۸-۳۶.
- سودانی، ناصر، «ابعاد شخصیتی حضرت ختمی مرتبت صلی اللہ علیہ و آله و سلم»، گلستان قرآن، ش صفر، ص ۶۷.
- سیدی، حسین، «رفتارشناسی پیامبر(۲)»، ماهنامه‌ی شمیم یاس، ش ۲۷ (خرداد ۱۳۸۴)، ص ۴۶.
- «سیره اخلاقی رسول اکرم صلی اللہ علیہ و آله و سلم»، گلستان قرآن، ش صفر، صص ۷۰-۷۲.
- «شاخن: ویژگی های پیامبر اسلام صلی اللہ علیہ و آله و سلم»، ماهنامه‌ی مسجد، ش ۱۰۱ (اردیهشت ۱۳۸۵)، ص ۹۸.
- شاملی، عباسعلی، «با پیامبر در ساحت عشق و محبت»، ترجمه: حسین خانی، هادی، معرفت، ش ۶۴، صص ۳۷-۳۱.
- شریعتی سبزواری، محمدباقر، «ویژگی های فردی و اجتماعی پیامبر اسلام صلی اللہ علیہ و آله و سلم»، فصلنامه معارف اسلامی، ش ۶۲ (آذر، دی، بهمن و اسفند ۱۳۸۴)، ص ۲۸.
- شیعی سبزواری، ابوسعید، «در فضیلت پیغمبر صلی اللہ علیہ و آله و سلم»، ماهنامه‌ی گنجینه، ش ۵۸ (فروردین و اردیهشت ۱۳۸۵)، ص ۶۵.
- شیعی سبزواری، حسن بن حسین، «در فضیلت حضرت رسول صلی اللہ علیہ و آله و سلم»، گنجینه، پیاپی ۱۹ (مهر ۱۳۸۱)، صص ۸۸-۹۶.

«شیوه‌های تربیتی پیامبر اعظم صلی اللہ علیہ و آله و سلم، ماهنامه‌ی پیشگامان، شماره‌های ۱۸ - ۱۹ (تیر ۱۳۸۵) - مدد ۱۳۸۵».

- طباطبایی، سید محمد حسین (۱۲۸۱ - ۱۳۶۰)، «نگاهی به شخصیت معنوی و روحی پیامبر اکرم صلی اللہ علیہ و آله و سلم»، پاسدار اسلام، ش ۴۷ (آبان ۱۳۶۴)، ص ۲۲ - ۲۵.
- علسوی، زینب، «پیامبر و مهروزی»، ماهنامه‌ی امید انقلاب، ش ۳۶۶ (اردیبهشت ۱۳۸۵)، ص ۲۸.
- «فرازی از خلق محمدی»، اعتضام، ش ۴۸، ص ۸ - ۹.
- فیروزمهر، محمدمهدی، «نمونه‌هایی از غم‌ها و شادی‌های پیامبر صلی اللہ علیہ و آله و سلم»، فصلنامه‌ی میقات حج، ش ۵۲ (تابستان ۱۳۸۴)، ص ۵۳.
- کریمی قهی، منصوره، «آموزه‌های تربیتی پیامبر اسلام»، ماهنامه‌ی بیوند، ش ۳۱۷ (اسفند ۱۳۸۴)، ص ۶.
- «مرکز فرهنگ و معارف قرآن، ابعاد معنوی شخصیت پیامبر اعظم صلی اللہ علیہ و آله و سلم»، ماهنامه‌ی پاسدار اسلام، ش ۲۹۶ (مرداد ۱۳۸۵)، ص ۳۵.
- مطهری، مرتضی، «اعجاب در سیره‌ی پیامبر صلی اللہ علیہ و آله و سلم»، ماهنامه‌ی نامه‌ی جامعه، ش ۲۲ (تیر ۱۳۸۵)، ص ۱۰.
- مهدوی کنی، محمدرضا (تولد: ۱۳۱۰)، «اسوه‌ی حسنی از دیدگاه قرآن کریم»، پیام صادق، ش ۳۹ (بهمن ۱۳۸۰)، ص ۳ - ۷.
- مهدوی یگانه، مرتضی، «نگاهی به سیره‌ی علمی پیامبر اعظم صلی اللہ علیہ و آله و سلم»، ماهنامه‌ی آشنای خانواده، ش ۱۲۹ (تیر ۱۳۸۵)، ص ۴.
- مهدی‌پور، محمود، «پیامبر و منشور بزرگ حقوقی و تربیتی»، ماهنامه‌ی نامه‌ی جامعه، ش ۲۳ (مرداد ۱۳۸۵)، ص ۹.
- مهری، سید محمدجواد، «گوشه‌ای از اخلاق عظیم پیامبر صلی اللہ علیہ و آله و سلم»، پاسدار اسلام، ش ۲۲۲ (خرداد ۱۳۷۹)، ص ۲۶ - ۲۸.

نساجی زواره، اسماعیل، «آموزه‌های اخلاقی در سیره‌ی پیامبر اعظم صلی الله علیہ و آله، ماهنامه‌ی درس‌هایی از مکتب اسلام، شماره‌های ۶۰۴ - ۶۰۵ (تیر - مرداد ۱۳۸۵)، ص ۴۷.

«وصف اوصاف نبی صلی الله علیہ و آله از زبان ولی علیه السلام»، ماهنامه‌ی مسجد، ش ۱۰۲ (خرداد ۱۳۸۵)، ص ۱۰۰.

نوشتار حاضر به بیان ویژگی‌های شخصیتی و اخلاقی پیامبر اعظم صلی الله علیہ و آله از زبان مولای متینان علیه السلام پرداخته است.

هادی، جعفر، «اخلاق و رفتار پیامبر اسلام صلی الله علیہ و آله از دیدگاه خویشاوندان و دوستان آن حضرت»، اسوه، شماره‌های ۶۶ - ۶۷.

هاشمی‌نژاد، «پیامبر اسلام قلب‌های مردم جهان را فتح می‌کند»، ماهنامه‌ی خورشید مکه، ش ۴۰ (فروردين ۱۳۸۴)، ص ۱۳.

همدانی، عبدالصمد بن محمد حسین، (وفات: ۱۲۱۶)، «در فضیلت مغضومین علیه السلام»، ترجمه: استادولی، حسین (تولد: ۱۳۳۱)، گنجینه، ش ۳۷ (فروردين ۱۳۸۳)، ص ۷۵ - ۷۷.

هوشنگی، لیلا، «تاریخ زندگانی پیامبر اکرم صلی الله علیہ و آله، ماهنامه‌ی کتاب ماه (دین)، ش ۹۴ (تیر و مرداد ۱۳۸۴)، ص ۶۵.

وقدی، کاتب، «اخلاق محمدی»، ماهنامه‌ی گنجینه، ش ۵۰ (اردیبهشت ۱۳۸۴)، ص ۹۳.

فصل چهارم: مقالات عربی

ابوشوشه، عباس، «محمد صلی الله علیہ و آله: المثل الكامل لمكارم الاخلاق»، الهدایة الاسلامیة، ش ۵ (ذی القعده ۱۳۵۵ق / یانیر ۱۹۳۷م)، ص ۲۷۱ - ۲۸۲.

شامل این مباحث است: اخلاق الرسول، الرسول محمد، شمائی المصطفی، مکارم الاخلاق، رحمة، سیرة نبویة، شعر اسلامی، قدوة حسنة و مدح النبي.

ابوعامر، محمد عبدالله، «من اخلاق الرسول صلی الله علیہ و آله و ارشاداته»، الشعاع، ش ۱ (۱۴۰۳ق)، ص ۲۹ - ۳۰.

به این مباحث می‌پردازد: اخلاق النبی، اسلام، سیرة نبویة، شمائی النبی، ذکری المولد و عظ و ارشاد.

- ابوغده، حسن عبدالغنى، «الرحمة المهدأة»، الوعى الاسلامى، ش ٢٠٢ (رمضان الاول / ١٤٠٢)
يناير ١٩٨٢)، صص ٣٢ - ٣٧.
- این مقاله شامل این مباحث است: اخلاق النبی، سیره، محمد رسول الله، مولد النبی و شمائی الرسول.
- ابوالنور، محمد الاحمدی، «من معین الاسوة الحسنة: الرفق بالخدم»، الفیصل، ش ١٩٥ (رمضان ١٤١٣ / مارس ١٩٩٣)، صص ٥٦ - ٥٧.
- دارای این مباحث است: آداب اسلامیة، اخلاق اسلامیة، الرفق بالخدم، تسامع الاسلام، احادیث الآداب، اخلاق النبی.
- احمد، صفاء الدين محمد، «محمد الانسان القدوة»، الهداية، البحرين، ش ٢٥٣ (رمضان الاول / ١٤١٩ / يوليو ١٩٩٨)، ص ٤٨ - ٥٣.
- دارای این مباحث است: اخلاق اسلامیة، سیره، مولد النبی، تاریخ، ذکر المولد النبی، قدوة حسنة.
- احمد، عبدالعزيز اسماعیل، «القدوة الحسنة ودورها فى بناء المجتمع»، الفیصل، ش ٢٥٤ (شعبان ١٤١٨ / دیسمبر ١٩٩٧)، صص ١٣٤ - ١٣٥.
- دارای این مباحث است: بناء اجتماعی، قدوة حسنة، مجتمع اسلامی، اخلاق اسلامیة، اخلاق النبی، تربیة اسلامیة، شخصیة اسلامیة.
- اسپر، محمد علی، «محمد ﷺ: المثل الاعلى فی العالمين»، نهج الاسلام، ش ٢٣ (رجب ١٤٠٦ / آذار ١٩٨٦)، صص ١٤٦ - ١٤٦.
- دارای این مباحث است: اخلاق النبی، سیره، شمائی المصطفی، محمد ﷺ، حضارة اسلامیة، غزوات الرسول، نبوه محمد ﷺ.
- اسماعیل، حامد محمود، «الاخلاق دعامة قوية في بناء صرح الحضارة»، الاسلام، مصر، ش ٤٠ (ذی القعدة ١٤٠٦ / يوليو ١٩٨٦)، ص ١٥ - ١٦.
- دارای این مباحث است: اخلاق اسلامیة، تقدم الامم، حضارة اسلامیة، مکارم الاخلاق، اخلاق النبی، الامه الاسلامیة، وعظ وارشاد.
- الباقوری، سید عطا، «من اخلاق رسول الله الوفاء»، منار الاسلام، ش ٨ (شعبان ١٤٠٩ / مارس ١٩٨٩).

نویسنده به این موضوعات می پردازد: اسلام، سیره نبویه، شمائل النبی، وفاء، اخلاق اسلامیه.

البردیسی، محمد صابر، «سر عظمت الرسول ﷺ»، الازهر، ش ۳ (ربيع الاول ۱۴۱۹ / یولیه ۱۹۹۸)، صص ۳۳۸ - ۳۴۲.

دارای این مباحث است: سیره، شمائل النبی، اخلاق اسلامیه، صفات النبی، قدوة حسنة.

البردیسی، محمد صابر، «شخصیت محمد ﷺ»، منار الاسلام، ش ۳ (ربيع الاول ۱۴۱۲ / سپتامبر ۱۹۹۱)، صص ۷۶ - ۸۳.

دارای این مباحث است: رسالت الاسلام، شخصیت النبی، شمائل النبی، مبادیء الاسلام، اخلاق اسلامیه، ادب الاسلام، دروس و مواعظ.

البوطی، محمد سعید رمضان، «الى الذى جعل من حب رسول الله وثيقه اتهام ضد رسول الله»، نهج الاسلام، ش ۳۰ (جمادی الآخرة ۱۴۰۸ / شباط ۱۹۸۸)، صص ۱۰ - ۱۳.

دارای این مباحث است: سیره، شمائل المصطفی، صحابه، محمد ﷺ، اخلاق النبی، عروة بن مسعود، عظمة محمد، کتاب فقه السیرة.

التاجی، احمد، «النبی المعلم والطیب ﷺ»، الوعی الاسلامی، ش ۱۵۹ (ربيع الاول ۱۳۹۸ / فبراير ۱۹۷۸)، صص ۴۰ - ۴۳.

دارای این مباحث است: اخلاق النبی، النبی، تربیت اسلامیه، سیره، دعوه اسلامیه، شمائل الرسول، صدقه.

الجبوری، عبدالرحمن مطلک، «غذاء الروح: محمد ﷺ بین النبوة والعظمة»، التربیۃ الاسلامیة، العراق، شماره های ۱۰ و ۱۱ (شوال، ذوالقعدہ ۱۴۰۴ / تموز، آب ۱۹۸۴)، صص ۳۰ - ۳۴.

شامل این مباحث است: الرسول محمد، دلائل النبوه، شمائل المصطفی، نبوه، اخلاق النبی، سیره نبویه.

حسن، محمد عبدالغنى، «روح العدالة واحترام العهود في الهدن والمعاهدات الاسلامية»، الرساله، مصر، ش ۱۱۲۱ (ربيع الاول ۱۳۸۵ / یولیو ۱۹۶۵)، صص ۲۰ - ۲۲.

شامل این مباحث است: تاریخ اسلامی، معاهدات اسلامیه، معاهدات النبی،

- معاهدات واحلاف، اخلاق اسلامية، دبلوماسية اسلامية، سياسة اسلامية، عدالة اسلامية، فتوحات اسلامية.
- الحسيني الندوى، ابوالحسن على، «الادب النبوى»، البعث الاسلامى، ش ٢ (شوال ١٤١١ / ١٩٩١)، صص ١٤ - ٢٠.**
- شامل اين مباحثت است: اخلاق النبي، ادب نبوى، تاريخ اسلامى، تربية اسلامية، احاديث، سيرة.
- حمزة، احمد، «انما الامم الاخلاق»، لواء الاسلام، ش ٢ (رمضان الاول ١٣٩٠ / مايو ١٩٧٠)، صص ٣ - ٤.**
- شامل اين مباحثت است: اخلاق اسلامية، اخلاق الرسول، مجتمعات اسلامية، مولد النبي، احوال اسلامية، ضعف وهوان، وعظ وارشاد.
- حمزة، احمد، «يارسول الله»، لواء الاسلام، ش ٧ (رمضان الاول ١٣٩٢ / ابريل ١٩٧٢)، صص ٣ - ٥.**
- شامل اين مباحثت است: الرسول محمد، سيرة نبوية، فضائل النبي، مولد النبي، اخلاق اسلامية، سيرة، شمائل الرسول، صبر.
- الحوشاني، محمد رشيد، «وانك لعلى خلق عظيم»، مجلة الحج، ش ٩ (رمضان الاول ١٤١٥ / سبتمبر ١٩٩٤)، صص ٤٩ - ٥١.**
- شامل اين مباحثت است: اخلاق اسلامية، شمائل النبي، قدوة حسنة، مكارم الاخلاق، سيرة.
- الحوفى، احمد محمد، «شجاعة الرسول»، الرسالة الاسلامية، ش ٢ (رمضان الاول ١٣٨٨ / حزيران ١٩٦٨)، صص ٩٧ - ١١٠.**
- شامل اين مباحثت است: اسلام، سيرة، شجاعة الرسول، محمد عليه الصلاة والسلام، اخلاق النبي، تاريخ اسلامى، شمائل المصطفى، صحابه، صدر الاسلام، عسكرية اسلامية، عظمة الرسول، غزوات الرسول، قيادة اسلامية.
- الحوفى، احمد محمد، «عدل النبي ﷺ»، الرسالة الاسلامية، ش ٣ (رمضان الثاني ١٣٨٨ / تموز ١٩٦٨)، صص ٢٩ - ٣٤.**

شامل ايـن مباحثـت اـسـت: اـسـلام، سـيـرـة، شـمـائـلـ المـصـطـفـى، عـدـلـ النـبـى، اـخـلـاقـ اـسـلامـيـة، اـخـلـاقـ النـبـى، اـهـلـ الـبـيـت، صـحـابـهـ، مجـتمـعـ اـسـلامـيـ، مـساـواـةـ.

الـحـوـفـيـ، اـحـمـدـ مـحـمـدـ، «كـرـمـ النـبـىـ»، الرـسـالـةـ اـسـلامـيـةـ، شـمـارـهـ هـاـيـ ١٠ وـ ١١ (مـحـرمـ وـ صـفـرـ ١٣٨٩ / نـيـسـانـ ١٩٦٩)، صـصـ ٣٧ـ ٣٠ـ.

شـاملـ ايـنـ مـبـاحـثـ اـسـتـ: سـيـرـةـ، شـمـائـلـ المـصـطـفـىـ، كـرـمـ النـبـىـ، مـحـمـدـ عـلـيـهـ الصـلـاـةـ وـ الـسـلـامـ، اـحـادـيـثـ الـكـرـمـ، اـخـلـاقـ اـسـلامـيـةـ، اـخـلـاقـ النـبـىـ، شـجـاعـةـ النـبـىـ، صـحـابـهـ.

خـالـدـ، خـالـدـ مـحـمـدـ، «اـلـىـ هـذـاـ الرـسـولـ اـبـوـ الـاخـلـاقـ فـىـ كـلـ الـازـمـانـ»، الحـرسـ الـوطـنـيـ، شـ ٩٨ (رـبـيعـ الـآـخـرـ ١٤١١ / نـوـفـمـبرـ ١٩٩٠)، صـصـ ٣٣ـ ٣٠ـ.

شـاملـ ايـنـ مـبـاحـثـ اـسـتـ: اـخـلـاقـ اـسـلامـيـةـ، شـمـائـلـ النـبـىـ، عـرـضـ وـ تـحـلـيلـ، كـتـابـ

اـلـىـ هـذـاـ الرـسـولـ، درـوسـ وـ موـاعـظـ، شـرـيـعـةـ اـسـلامـيـةـ، مـبـادـئـ اـسـلامـ.

خـالـدـ، مـحـمـدـ خـالـدـ، «اـلـىـ هـذـاـ الرـسـولـ صـلـيـ اللـهـ عـلـيـهـ وـ آـلـهـ وـ سـلـيـلـهـ»، بـشـرـ مـثـلـكـمـ، الحـرسـ الـوطـنـيـ، شـ ٢٩ (رـجـبـ ١٤٠٥ / اـبـرـيلـ ١٩٨٥)، صـصـ ٤٢ـ ٤٥ـ.

شـاملـ ايـنـ مـبـاحـثـ اـسـتـ: حـيـاةـ النـبـىـ صـلـيـ اللـهـ عـلـيـهـ وـ آـلـهـ وـ سـلـيـلـهـ، رـحـمـةـ النـبـىـ، سـيـرـةـ، شـخـصـيـةـ

الـرـسـولـ صـلـيـ اللـهـ عـلـيـهـ وـ آـلـهـ وـ سـلـيـلـهـ، اـعـدـاءـ اـسـلامـ، النـيلـ منـ الرـسـولـ.

الـخـضـرـىـ، اـحـمـدـ كـامـلـ، «خـاتـمـ الـمـرـسـلـينـ وـ شـمـائـلـهـ الشـرـيفـةـ (٣)ـ»، اـسـلامـ، مـصـرـ، شـ ١٣ (رـبـيعـ

ثـانـىـ ١٤٠٩ / نـوـفـمـبرـ ١٩٨٨)، صـصـ ١٠ـ ١٢ـ.

شـاملـ ايـنـ مـبـاحـثـ اـسـتـ: اـدـعـيـهـ النـبـىـ، حـسـدـ، شـمـائـلـ المـصـطـفـىـ، قـدـوـةـ حـسـنةـ،

آـدـابـ اـسـلامـيـةـ، اـخـلـاقـ الرـسـولـ، تـكـرـيمـ الـهـىـ، سـنـةـ نـبـوـيـةـ، سـيـرـةـ نـبـوـيـةـ.

الـخـضـرـىـ، اـحـمـدـ كـامـلـ، «خـاتـمـ الـمـرـسـلـينـ وـ شـمـائـلـهـ الشـرـيفـةـ»، اـسـلامـ، مـصـرـ، شـ ١١ (رـبـيعـ اـوـلـ

١٤٠٩ / نـوـفـمـبرـ ١٩٨٨)، صـصـ ١١ـ ١٣ـ.

شـاملـ ايـنـ مـبـاحـثـ اـسـتـ: اـخـلـاقـ الرـسـولـ، شـمـائـلـ المـصـطـفـىـ، قـرـآنـ كـرـيمـ، مـولـدـ

الـنـبـىـ، تـكـرـيمـ الـهـىـ، سـيـرـةـ نـبـوـيـةـ، معـجزـاتـ الرـسـولـ.

خطـابـ، مـحـمـودـ شـيـتـ، «دـرـسـ فـىـ بـنـاءـ الرـجـالـ مـنـ الرـسـولـ القـائـدـ»، السـوـعـيـ الـاسـلامـيـ، شـ ٦٦

(جمـادـىـ الثـانـىـ ١٣٩٠ / اـغـسـطـسـ ١٩٧٠)، صـصـ ٣٨ـ ٤٣ـ.

- شامل این مباحث است: جهاد، سیره، قدوة، قيادة الرسول، اخلاق النبی، اغانيء الصحابة، فتح مکه.
- الخطيب، حسن احمد، «عظمت محمد ﷺ»، لواء الاسلام، ش ٧ (ربيع الاول ١٣٧٦ / ١ نویبر ١٩٥٦)، ص ٤١٨ - ٤٢١.**
- شامل این مباحث است: سیره، شمائل الرسول، مکارم الاخلاق، مولد النبی، احتفالات دینیه، اخلاق اسلامیه، اسلام.
- الخطيب، على احمد، «نوار الاخلاق»، الازهر، ش ٢ (صفر ١٤١١ / سبتمبر ١٩٩٠)، ص ١٢٩ - ١٣٠.**
- نویسنده به این موضوعات می پردازد: اخلاق اسلامیه، اسلام، سیره نبویه، شمائل النبی.
- الخطيب، محمد عجاج، «الاخلاق الاسلامية»، جامعة الامارات العربية المتحدة، العین، ١٤١٠ / ١٩٩٠)، ص ٢٥٣ - ٢٥٥.**
- توضیحات: جزء من کتاب.
- شامل این مباحث است: اخلاق، اخلاق اسلامیه، اخلاق النبی، تربیة اسلامیه، اسلام، حسنات و سیئات.
- خفاف، حسن عبود، «الرسول الكريم: سیرة فی مکارم الاخلاق»، الرسالة الاسلامیة، العراق، شماره های ١٦٦ و ١٦٧ (حمدی الاولی، حمادی الآخره ١٤٠٤ / شباط، آذار ١٩٨٤)، ص ٩٤ - ٨٩.**
- شامل این مباحث است: اخلاق النبی، سیره نبویه، محمد ﷺ، مکارم الاخلاق، اخلاق اسلامیه، سنّة نبویه.
- خليفة، محمد الاباصيري، «العظمة الفريدة في تاريخ الإنسانية»، الوعي الاسلامي، ش ٢٠٨ (ربيع الثاني ١٤٠٢ / فبراير ١٩٨٢)، ص ٣ - ٧.**
- شامل این مباحث است: اخلاق النبی، تاریخ، سیره، معجزات النبی، شمائل الرسول.

- خليفه، محمد محمد، «أثر الحياة الاولى فى تكوين عواطف الرسول وشخصيته»، الوعي الاسلامى، ش ١٥٩ (ربيع الاول /١٣٩٨ /فبراير ١٩٧٨)، صص ٣٢ - ٣٥.
- شامل اين مباحثت است: احوال اجتماعية، اخلاق النبى، شخصية الرسول، الاخلاق فى عصر جاهلى.
- الخلوى، محمود بدوى، «من سلوكيات الرسول ﷺ»، منار الاسلام، ش ١٢ (ذوالحجه /١٤١٢ /يونيه ١٩٩٢)، صص ٢٧ - ٢٩.
- شامل اين مباحثت است: الرحمة، الصفح، سلوك النبى، شمائى النبى، اخلاق اسلامية، اسلام، سيرة نبوية، قدوة حسنة.
- الدسوقي، محمد، «من حديث القرآن عن الرسول ﷺ»، الوعي الاسلامى، ش ٦٣ (ربيع الاول /١٣٩٠ /مايو ١٩٧٠)، صص ٢٦ - ٣٢.
- شامل اين مباحثت است: اخلاق النبى، بدع، قرآن كريم، مولد الرسول، شمائى الرسول.
- رسول الانسانية»، الوعي الاسلامى، ش ١١٢ (ربيع الآخر /١٣٩٤ /ابريل ١٩٧٤)، صص ٤ - ٧.
- نويسنده به اين موضوعات مى پردازد: اخلاق النبى، القدوة الحسنة، سيرة، شمائى رسول، الامم المتحدة، تربية اسلامية و حقوق الانسان.
- الزامل، فيصل، «و من احب صفاته الى الوفاء»، النور، الكويت، ش ١٣١ (جمادى الثانية /١٤١٦ /نوفمبر ١٩٩٥)، ص ١١٢.
- شامل اين مباحثت است: اخلاق اسلامى، تاريخ اسلامى، شمائى النبى، وفاء ، سيرة.
- الزرقاء، مصطفى احمد، «عظمة محمد ﷺ: مجمع العظمات»، الهدایة، البحرين، ش ١٧٧ (ذو القعده /١٤٠٧ /يوليو ١٩٨٧)، صص ٥٦ - ٦٩.
- شامل اين مباحثت است: الخصال النفسية، شمائى النبى، فضائل النبى، محمد بن عبدالله ﷺ، اخلاق شخصية، تاريخ، تاريخ اسلامى، سيرة.
- الزرقانى، محمد عبدالعزيز، «السيرة النبوية: نبى الاسلام ﷺ»، الهدایة الاسلامية، ش ٤ (رمضان ١٣٥١)، صص ٢١٠ - ٢١٥.

- شامل این مباحث است: اخلاق النبی، الرسول محمد، سیره نبویة، مولد النبی، بعثة النبی، تاریخ اسلامی، رحمة.
- الزوكه، ذکریا ابراهیم، «الرسول القدوّه»، الوعی الاسلامی، ش ۱۵۹ (دییع الاول / ۱۳۹۸ فبراير ۲۰۲۲)، صص ۲۲ - ۲۵.**
- شامل این مباحث است: اخلاق النبی، التربیة بالقدوّه، تربیة اسلامیة.
- السائح، عبدالحمید، «العظمة الخالدة»، الوعی الاسلامی، ش ۱۰۰ (دییع الآخر / ۱۳۹۳ مایو ۱۹۷۳)، صص ۲۳ - ۳۱.**
- شامل این مباحث است: اخلاق النبی، اوصاف النبی، سیره، شک، مولد النبی، نزول الوحی.
- السداوي، محمد متولی، «ما يقال لك الا ما قد قيل للرسل من قبلك»، الاسلام، مصر، ش ۳۸ (شوال ۱۴۰۵ / يولیه ۱۹۸۵)، صص ۱۰ - ۱۱.**
- شامل این مباحث است: تربیة النبی، تربیة ربانيه، تسریه عن النبی، قرآن کریم، اخلاق النبی، تکذیب النبی، صبر.
- سری المحامی، جمال، «جوله فی رحاب خلق رسول الله»، الرسالة الاسلامیة، ش ۳ (دییع الثاني / تموز ۱۳۸۸ / ۱۹۶۸)، صص ۴۵ - ۴۷.**
- شامل این مباحث است: اسلام، سیره، شمائل المصطفی، محمد علیه الصلاة والسلام، اخلاق اسلامیة، اخلاق النبی.
- السماحی، محمد محمد، «ذکری میلاد الرسول: الرسول ونواحی الانسانیه»، الهدایة الاسلامیة، ش ۱۱ (جمادی ۱۳۶۱)، صص ۱۹۸ - ۲۰۵.**
- شامل این مباحث است: اخلاق الرسول، خصائص الاسلام، شمائل الرسول، مولد النبی، سیره نبویة، عصمة الانبیاء.
- السيد، عز الدين على، «السراج المنیر»، الوعی الاسلامی، ش ۲۴۳ (دییع الاول / ۱۴۰۵ دیسمبر ۱۹۸۴)، صص ۶۹ - ۷۱.**
- شامل این مباحث است: اخلاق النبی، ادب عربی، اوصاف النبی، اخلاق فی شعر اسلامی.

- شحاته، عبدالله محمود، «قبس من سيرة الرسول ﷺ»، مجلة الحج، شماره های ۸ - ۱۰ (۱۴۲۱)، صص ۱۵۸ - ۲۰۰ / (۲۰۰۰).
- شامل این مباحث است: كتاب قبس من سيرة الرسول، عرض و تحليل، شمائل النبي، أخلاق اسلامية، سيرة.
- الشرباصي، احمد عبده، «محمد ﷺ في القرآن»، الوعي الاسلامي، ش ۱۹۵ (ربيع الاول ۱۴۰۱) / يناير ۱۹۸۱، صص ۹۹ - ۱۰۵.
- شامل اين مباحث است: اخلاق النبي، النبي، سيرة، قرآن كريم.
- الشرقاوي، محمد عبدالله، «الأخلاق الاسلامية بين النظرية والتطبيق»، الوعي الاسلامي، ش ۲۴۳ (ربيع الاول ۱۴۰۵ / دیسمبر ۱۹۸۴)، صص ۳۵ - ۴۱.
- شامل این مباحث است: اخلاق اسلامية، اسلام، تربية اسلامية، قرآن كريم، اخلاق النبي، التربية بالقدوة.
- شريف، كامل ابوبكر، «الرسول الاعظم و مكارم الاخلاق منطلق للتقرير»، فصلنامه رساله التقرير، ش ۵۴ (اردیبهشت ۱۳۸۵)، ص ۱۰۵.
- شعار، منذر، «من السمو النبى فى تربية المرأة»، الوعي الاسلامي، ش ۱۵۹ (ربيع الاول ۱۳۹۸) / فبراير ۱۹۷۸، صص ۵۰ - ۵۴.
- شامل این مباحث است: اخلاق النبي، تربية المرأة، حقوق المرأة، شمائل الرسول، حقوق الزوج، حقوق زوجيه.
- شعبان، احمد، «اخلاق الرسول كما ورد ذكرها في القرآن»، رسالة الاسلام، مصر، ش ۱۰ (ربيع الاول ۱۴۰۵ / دیسمبر ۱۹۸۴)، ص ۳۴.
- شامل این مباحث است: اخلاق الرسول، شمائل المصطفى، قرآن كريم، مكارم الاخلاق، سيرة، صفات النبي.
- الشعراوي، محمد متولى، «في رحاب العظمة الأخلاقية»، لواء الاسلام، ش ۸ (ربيع الثاني ۱۴۰۰ / فبراير ۱۹۸۰)، صص ۱۸ - ۲۱.
- شامل این مباحث است: اخلاق اسلامية، اخلاق الرسول، خاتم النبیین، شمائل الرسول، سیرة نبویة، محمد ﷺ.

- شلبي، رفوف، «سیدنا محمد بن عبدالله ﷺ و فضائله على الانسانية»، الازهر، ش ٣ (ربيع الاول ١٤٠٦ / نوفمبر، ديسمبر ١٩٨٥)، صص ٣٣٩ - ٣٤٩.
- شامل اين مباحثت است: انباء ورسال، فضائل الرسول، محمد ﷺ، نبوة محمد، اخلاق النبي، اسلام، تربية اسلامية، سيرة.
- شوقى، محمد عدنان، «خلق رسول الله ﷺ»، المعارج، شماره های ١٢ و ١١ (ربيع الثاني، جمادى الاول ١٤١٢ / تشرين الثاني، كانون الاول ١٩٩١)، صص ٨٦ - ٩٤.
- شامل اين مباحثت است: اخلاق اسلامية، اخلاق النبي، سیره نبویة، شریعه اسلامیه، اسوه حسنة، عبادات.
- الصایغ، عبدالمنعم (مترجم)، «سماحة الاسلام و اخلاق الرسول»، لواء الاسلام، ش ٩ (جمادى الاولى ١٣٦٨ / مارس ١٩٤٩)، صص ٦١ - ٦٣.
- شامل اين مباحثت است: اخلاق اسلامية، الرسول محمد، الشمائل، سیره نبویة، مولد النبي.
- طاحون، احمد بن محمد، «القدوة الحسنة صور من السماحة والتواضع وكريمه السجايا»، الازهر، ش ١ (محرم ١٤١٧ / مايو، يونيو ١٩٩٦)، صص ٥٧ - ٦١.
- شامل اين مباحثت است: اخلاق اسلامية، سلوک انسان، شمائل النبي، قدوة حسنة، وعظ وارشاد.
- الطرازى، عبدالله مبشر، «اخلاق الرسول وشمائله الكريمه»، مجلة الحج، شماره های ٨ - ١٠ (١٤٢١ / ٢٠٠٠)، صص ٣٧ - ٤٠.
- شامل اين مباحثت است: اخلاق النبي، شمائل النبي، قدوة حسنة، صفات خلقیه، اخلاق اسلامیه، دروس ومواعظ، سیره.
- الطنوبي، صلاح احمد، «محمد ﷺ المثل الاكمـل فـى الخلق والخلق»، منار الاسلام، ش ٣ (ربيع الاول ١٤٠٩ / أكتوبر ١٩٨٨)، صص ٦ - ٩.
- شامل اين مباحثت است: اخلاق النبي، اسلام، سیره نبویة، شمائل النبي، احاديث نبویة، اسوه حسنة.
- الطنوبي، صلاح احمد، «محمد ﷺ نبـى الانـسانـيـه»، البعث الاسلامـيـ، ش ٧ (ربيع الثاني ١٤١٠ / نوفمبر ١٩٨٩)، صص ٧٣ - ٧٧.

- شامل این مباحث است: اخلاق النبی، النبی ﷺ، رحمة النبی، سور و آیات، سیرة، شمائل النبی، فضایل النبی.
- الطنوبي، صلاح احمد، «محمد ﷺ: الاسوة الحسنة والقدوة الطيبة»، لواء الاسلام،** شماره های ۷ و ۸ (ربيع الاول، ربيع الآخر ۱۴۰۲ / ینایر، فبراير ۱۹۸۲)، صص ۷۶-۷۴.
- شامل این مباحث است: تاریخ اسلامی، سیرة نبویة، شمائل الرسول، قدوة حسنة، اخلاق اسلامیه، تحریر العید، حیاء، حیاۃ النبی، سیرة، کرم، مولد النبی.
- الطھطاوی، محمد عزت، «من اخلاق خاتم الرسل والانبیاء محمد ﷺ»، الازھر، ش ۳ (ربيع الاول ۱۴۱۹ / يولیه ۱۹۹۸)، صص ۳۶۵ - ۳۷۱.**
- شامل این مباحث است: سیرة، شمائل النبی، اخلاق اسلامیه، قدوة حسنة.
- الطویل، السيد رزق، «الخلق القرآنی معلم على طریق الذکری وخطه راشدہ لمستقبل کریم»، التضامن الاسلامی، ش ۱۰ (ربيع الثانی ۱۴۱۰ / نومبر ۱۹۸۹)، صص ۴۲ - ۴۶.**
- شامل این مباحث است: اخلاق اسلامیه، اسلام، سیرة نبویة، قرآن کریم، اخلاق النبی.
- عبدالجبار، محمد یونس، «الجانب الخلقی للنبی الکریم ﷺ»، الهدایة، البحرين، ش ۱۳۴ (ربيع الثانی ۱۴۰۹ / نومبر ۱۹۸۸)، صص ۶۶ - ۸۶.**
- شامل این مباحث است: اخلاق النبی، اسلام، شمائل النبی، قرآن کریم، سنته نبویه.
- عبدالحمید، علی عبدالمنعم، «قمة الانسانیه»، الوعی الاسلامی، ش ۷۳ (محرم ۱۳۹۱ / فبراير ۱۹۷۱)، صص ۱۲ - ۱۵.**
- شامل این مباحث است: اخلاق النبی، انسانیه الرسول محمد، شمائل الرسول، کفار قریش، ایثار الصحابه.
- عبدالرحیم، علی حامد، «انما بعثت لاتمم مکارم الاخلاق»، الازھر، ش ۴ (ربيع الآخر ۱۴۱۹ / اگسطس ۱۹۹۸)، صص ۵۳۵ - ۵۳۷.**
- شامل این مباحث است: شمائل النبی، مکارم الاخلاق، اخلاق اسلامیه، سلوک الانسان، قدوة حسنة.

- عبدالرحيم، على حامد، «من اخلاق الرسول ﷺ»، الازهر، ش ٣ (ربيع الاول ١٤١٤ / سبتمبر ١٩٩٣)، صص ٣٤٨ - ٣٤٩.
- شامل اين مباحثت است: اخلاق اسلامية، تورا، شمائیل النبي.
- عبدالرحيم، على حامد، «من رحمة رسول الله ﷺ»، الازهر، ش ١ (محرم ١٤١٧ / مايو ١٩٩٦)، صص ١٨ - ٢٠.
- شامل اين مباحثت است: احادیث نبویة، اخلاق اسلامیة، رحمة، شمائیل النبي، سیرة، عبادات، وعظ وارشاد.
- عبدالله بن محمد بن جعفر، «ابى الشیخ، اخلاق النبی ﷺ»، آدابه (٧)، لواء الاسلام، ش ١ (رمضان ١٣٩٨ / اغسطس ١٩٧٨)، صص ٢٤ - ٣٦.
- شامل اين مباحثت است: آداب اسلامیة، اخلاق النبی، شمائیل الرسول، محمد ﷺ، سیرة.
- العبدالله، ابراهیم، «من وحی ذکری مولد الرسول ﷺ»، الفکر الاسلامی، لبنان، ش ٤ (ربيع الاول ١٣٩٥ / ابریل ١٩٧٥)، صص ٥٨ - ٦١.
- شامل اين مباحثت است: اخلاق اسلامیة، ذکری المولد، شمائیل الرسول، مولد النبی، سماحة الاسلام، سیرة نبویة، مجتمع اسلامی، مساواة.
- عبدالمتجلی، محمد رجاء حنفی، «منهج الرسول فی التربیة»، الهدایة، البحرين، ش ١٥٨ (ربيع الثاني ١٤١١ / نویمبر ١٩٩٠)، صص ٤ - ٧.
- شامل اين مباحثت است: تاریخ، تربیتیة اسلامیة، سیرة نبویة، شمائیل النبی، اخلاق اسلامیة، صفات المؤمنین.
- عبدالمتجلی، محمد رجاء، «الرحمۃ خلق اسلامی رفیع وعاطفة انسانیة سامیة»، الوعی الاسلامی، ش ٤٠٢ (صفر ١٤٢٠ / مايو، یونیو ١٩٩٩)، صص ١٠ - ١٣.
- شامل اين مباحثت است: اخلاق اسلامیة، الرحمة، سیرة، شمائیل النبی، قدوة حسنة.
- عبدالنبي، محمد اسماعیل، «كلمه»، الهدایة الاسلامیة، ش ١١ (ربيع ١٣٥١)، صص ٥٧٧ - ٥٨٢.

- شامل اين مباحثت است: الرسول محمد، سيره نبوية، شمائل المصطفى، مولد النبي، اخلاق محمديه، امانة، شجاعة، صدق، صفات النبي.
- عبد الواحد، محمد**، «كمال انسانيته مع شرف رسالته»، رسالة الاسلام، مصر، ش ٣٣ (ربيع الاول / ١٤١١ / ١٩٩٠)، صص ١٨ - ١٩.
- شامل اين مباحثت است: الرسول محمد، دعوه اسلاميه، صفات الرسول، مولد النبي، اخلاق الرسول، سيره، شمائل المصطفى.
- عبجي، حسن محمد**، «محمد ﷺ، المثل الاعلى»، الامن والحياة، ش ٢٢٧ (ربيع الآخر ١٤٢٢ / يونيو، ٢٠٠١)، ص ٢٦ - ٢٨.
- شامل اين مباحثت است: محمد ﷺ، شمائل النبي، عظمه النبي، اخلاق اسلاميه، قدوة حسنة، تاريخ اسلامي، سيره.
- عتر، نور الدين**، «صفحات من العظمة في شخصية الرسول ﷺ»، الوعي الاسلامي، ش ٢٥٣ (محرم ١٤٠٦ / سبتمبر ١٩٨٥)، صص ٢٢ - ٢٨.
- شامل اين مباحثت است: اميء النبي، سيره، شخصيه الرسول، مولد النبي، اخلاق النبي، النبي المربي، النبي والوحى، تاريخ اسلامي، شمائل النبي، فتوحات النبي.
- عربه، محمد توفيق**، «انما الامم الاخلاق»، لواء الاسلام، ش ٧ (ربيع الاول / مايو ١٣٨٩ / ١٩٦٩)، صص ٣٧٥ - ٣٧٧.
- شامل اين مباحثت است: اخلاق الرسول، سيره، مواعظ وعبر، مولد النبي، تاريخ اسلامي، شمائل الرسول.
- العربي، محمد عبد الله**، «مولد الرسول واثره في بناء المجتمع»، الرسالة، مصر، ش ١١٢١ (ربيع الاول / يونيو ١٩٦٥)، صص ٦ - ١٠.
- شامل اين مباحثت است: الاسلام والمجتمع، تاريخ اسلامي، سيره، مولد النبي، اخلاق اسلاميه، اقتصاد اسلامي، ايمان، صدر الاسلام، مبادئ الاسلام، مجتمع اسلامي، نظام الحكم، نظم اسلامية.
- عسكر، السيد عبدالمقصود**، «محمد اشرف الخلق»، الازهر، ش ٣ (ربيع الاول / ١٤١٩ / يونيو ١٩٩٨)، صص ٣٤٣ - ٣٥٢.

- شامل این مباحث است: سیره، شمائل النبی، اخلاق اسلامی، تاریخ اسلامی، دلائل النبوة، قدوۃ حسنہ.
- عمار، علیان علی، «منهج الرسول** ﷺ فی تربیة اصحابه، القاهرۃ: المؤسسه العربيه الحديثه، ۱۹۸۸ م، صص ۱۲۷ - ۱۴۴.
- شامل این مباحث است: اخلاق الداعیة، دعوة اسلامیة، سیرة، منهج الدعوه، اخلاق اسلامیة، اخلاق النبی، تربیة اسلامیة.
- عماره، محمود محمد، «اهمیة السیرة النبویة»، مجلہ الحج، شماره های ۸ - ۱۰، (۱۴۲۱ق / ۲۰۰۰م)، صص ۴۱ - ۴۵.**
- شامل این مباحث است: شخصیة النبی، شمائل النبی، اخلاق اسلامیة، دروس ومواعظ، سیرة.
- عماره، محمود محمد، «جوانب العظمۃ فی شخصیة الرسول** ﷺ، منار الاسلام، ش ۱۰ (شوال ۱۴۱۱ / ابریل ۱۹۹۱)، صص ۶ - ۱۳.
- شامل این مباحث است: اسلام، تاریخ اسلامی، شخصیة النبی، شمائل النبی، اخلاق اسلامیة.
- عماره، محمود محمد، «طیب النفوس»، الوعی الاسلامی، ش ۲۴۳ (رییع الاول ۱۴۰۵ / دیسمبر ۱۹۸۴)، صص ۳۰ - ۳۴.**
- شامل این مباحث است: اخلاق النبی، اسالیب الدعوه، حکمة الرسول، ضعف الايمان، احساس بالذنب، خوات، صحابه، محاسبۃ النفس.
- العنانی، احمد، «ماهیة البطولة النبویة»، الوعی الاسلامی، ش ۲۹ (جمادی الاولی ۱۳۸۷ / اگسطس ۱۹۶۷)، صص ۵۹ - ۶۱.**
- شامل این مباحث است: اخلاق النبی، اعداء الاسلام، شخصیة النبی، نبوه محمد ﷺ، رسالتة الاسلام، عداوة.
- عوض، ابراهیم عطوه، «خصائص افضل الخلق واشرفهم سیدنا محمد** ﷺ، الازهر، ش ۳ (رییع الاول ۱۴۰۶ / نومبر، دیسمبر ۱۹۸۵)، صص ۳۰ - ۳۵۳.

شامل این مباحث است: اخلاق النبی، فضائل النبی، محمد ﷺ، مولد النبی، سیرة، شمائیل الرسول.

عوض، محمد عبدالعزیز، «المقومات الشخصية للرسول ﷺ»، التضامن الاسلامی، ش ۹ (دیسمبر ۱۴۱۴ / سپتامبر ۱۹۹۳)، صص ۲۵ - ۲۲.

نویسنده، به این موضوعات می پردازد: اخلاق اسلامی، سیرة، شخصیة النبی، شمائیل النبی، شبهات و باطلیل، یهود.

عویس، عبدالحليم، «شخصیة الرسول ﷺ»، فی ضوء المقاييس الانسانیة، الفیصل، ش ۱۹۶ (شوال ۱۴۱۳ / ابریل ۱۹۹۳)، ص ۱۲۸.

نویسنده، به این موضوعات می پردازد: اخلاق النبی، سیرة، عرض و تحلیل، کتاب شخصیة الرسول.

عویس، عبدالحليم، «شخصیة الرسول ﷺ»، جامعۃ الملک سعید، الریاض، (۱۴۱۰ / ۱۹۸۹)، صص ۶۳ - ۹۳.

نویسنده، به این موضوعات می پردازد: اخلاق النبی، اوصاف النبی، شخصیة الرسول، شمائیل المصطفی، احلاف اسلامیة، سیرة، مقاییس الشخصية.

فتح الباب، مصطفی، «الاخلاق المحمدية وآثارها في التربية»، معد و مقدمه: محمد عبدالحکیم محمد، الازهر، ش ۷ (رجب ۱۴۱۵ / دیسمبر ۱۹۹۴)، صص ۹۸۳ - ۹۸۴.

نویسنده، به این موضوعات می پردازد: اخلاق النبی، تربیة اسلامیة، شمائیل المصطفی، قدوة حسنة، آداب اسلامیة، سیرة.

فتحی یکن، «الجانب الخلقی للنبی الکریم محمد بن عبد الله»، الهدایة، البحرين، ش ۱۱۸ (ذو الحجۃ ۱۴۰۷ / اگسطس ۱۹۸۷)، صص ۴۶ - ۵۹.

نویسنده، به این موضوعات می پردازد: اخلاق النبی، ثمرة الخلق، محمد بن عبد الله ﷺ، معنی الخلق، تاریخ اسلامی، حسد، حلم، حیاء، خشراب الرسول، خلقه مع احفاده، خلقه مع ازواجه، خلقه مع اعدائه، خلقه مع الحیوان، خلقه مع الخدام، خلقه مع المساكین، خلقه مع اولاده، سیرة، شهوت،

شهوة المال، صدق، صفات ذميمة، ضحك الرسول، طعام الرسول، عجب، عجلة، غضب، كرم، كلام الرسول، مزاج الرسول، مشى الرسول، نوم الرسول، ورع.

الفاطری، عبدالله، «اوصاف الرسول صلی اللہ علیہ و آله و سلم، الشعاع، ش ۱ (۱۴۰۳ق)، صص ۳۲ - ۳۳.

نویسنده، به این موضوعات می پردازد: اخلاق النبی، سیره نبویة، شمائل النبی.

القاضی، محمد عبدالحکیم، «النبی صلی اللہ علیہ و آله و سلم، منار الاسلام، ش ۴ (ریبع الآخر ۱۴۲۲ھ / ۲۰۰۱یو)، صص ۱۸ - ۲۲.

نویسنده، به این موضوعات می پردازد: بشاشة النبی، شمائل النبی، اخلاق اسلامیة، قرآن کریم، قدوّة حسنة.

القفل، احمد حسینی، «یا اسوة سعد الانام بنورها»، الوعی الاسلامی، ش ۱۹۵ (ریبع الاول ۱۴۰۱ھ / یانیور ۱۹۸۱)، ص ۶۷.

نویسنده، به این موضوعات می پردازد: اخلاق النبی، شعر اسلامی، شمائل الرسول.

القیعی، محمد عبدالمنعم، «النبی اولی بالمؤمنین من انفسهم»، الوعی الاسلامی، ش ۲۰۷ (ریبع الاول ۱۴۰۲ھ / یانیور ۱۹۸۲)، صص ۵۳ - ۵۷.

نویسنده، به این موضوعات می پردازد: اخلاق النبی، اسلام، سیره، محبّة الصحابة، دعوة اسلامية.

«كتاب اخلاق النبی صلی اللہ علیہ و آله و سلم و آدابه (الجزء الشامن)، لواء الاسلام، ش ۳ (ذوالقعدہ ۱۳۹۸ھ / اکتوبر ۱۹۷۸)، ص ۴۰ - ۲۵.

شامل این مباحث است: آداب اسلامیة، اخلاق الرسول، شمائل الرسول صلی اللہ علیہ و آله و سلم، افعال الرسول، حدیث، سیره.

«كتاب اخلاق النبی صلی اللہ علیہ و آله و سلم و آدابه (الجزء الشامن)، لواء الاسلام، ش ۲ (شوال ۱۳۹۸ھ / سپتامبر ۱۹۷۸)، ص ۳۸ - ۲۱.

شامل این مباحث است: آداب الرسول، اخلاق الرسول، شمائل الرسول صلی اللہ علیہ و آله و سلم.

«كتاب اخلاق النبي ﷺ وآدابه (الجزء الثاني عشر)»، لواء الاسلام، ش ٦ (صفر ١٣٩٩ / يناير ١٩٧٩)، صص ٣٢ - ٣١.

شامل اين مباحثت است: آداب النبي، اخلاق النبي، شمائل الرسول، محمد ﷺ، سيره و اخلاق النبي.

«كتاب اخلاق النبي ﷺ وآدابه (الجزء الحادى عشر)»، لواء الاسلام، ش ٥ (محرم ١٣٩٩ / ديسمبر ١٩٧٨)، صص ٢٢ - ٣٤.

شامل اين مباحثت است: آداب النبي، اخلاق النبي، شمائل الرسول، محمد ﷺ، اخلاق النبي.

كمال الدين، محمد، «الرسول الداعي»، الوعي الاسلامي، ش ١٩٣ (محرم ١٤٠١ / نوفمبر ١٩٨٠)، صص ٦٧ - ٧١.

نويسنده، به اين موضوعات مى پردازد: اخلاق النبي، اساليب الدعوه، انتشار الاسلام، دعوه اسلاميه، دعاه، صفات الداعيه.

كمال، محمد سامي، «الجانب الخلقي للرسول الكريم»، الهدایة، البحرين، ش ١٦٣ (رمضان ١٤١١ / ابريل ١٩٩١)، صص ٦٨ - ٨٣.

نويسنده، به اين موضوعات مى پردازد: اخلاق اسلاميه، اسلام، سيره نبوية، شمائل النبي.

كمال، محمد سامي، «الجانب الروحي فى اخلاق رسول الاسلام»، الهدایة، البحرين، ش ١٥٥ (محرم ١٤١١ / اغسطس ١٩٩٠)، صص ١٠ - ٢١.

نويسنده، به اين موضوعات مى پردازد: اخلاق النبي، اسلام، تاریخ اسلامي، سيره نبوية، دعاء النبي، شمائل النبي، عبادات، وصايا النبي.

كمال، محمد سامي، «السيره المحمدية بلغه الحب و الشعر»، الهدایة، البحرين، ش ١٥٦ (صفر ١٤١١ / سبتمبر ١٩٩٠)، صص ٤٤ - ٥٢.

نويسنده، به اين موضوعات مى پردازد: اخلاق النبي، سيره نبوية، شمائل النبي، صفات النبي، اسلام، تاریخ اسلامي، حب، دعوه اسلاميه.

- «لقد كان لكم في رسول الله أسوة حسنة»، الاسلام، مصر، ش ٧ (صفر ١٤٠٧ / أكتوبر ١٩٨٦)، ص ١٠ - ١١.
- شامل این مباحث است: اخلاق النبی، الرسول محمد، سنّة نبویة، قدوة حسنة، اسلام، المال، قرآن کریم، قضاء وقدر، وعظ وارشد.
- المجذوب، محمد**، «الاسوة الحسنة وكيف تحققها»، الوعي الاسلامي، ش ٨٧ (ربيع الاول ١٣٩٢ / ابريل ١٩٧٢)، ص ٥٥ - ٦٢.
- نویسنده، به این موضوعات می پردازد: اخلاق اسلامی، اسوة حسنة، الاحتفال بموالد النبی، اسلام، اعیاد المسلمين، دفاع عن السنة.
- محمد الهادی بن القاضی**، «الاخلاق ومبانی الشارع بها»، المجلة الزيتونیه، ش ٤ (شوال ١٣٥٥ / ديسمبر ١٩٣٦)، ص ٤٠ - ٤٤.
- نویسنده، به این موضوعات می پردازد: اخلاق النبی، الاخلاق الاسلامیة، الاسلام والاخلاق، مساواة، تعاون، عدل.
- المر، سعد عوض**، «المصطفى حبيب الرحمن»، الوعي الاسلامي، ش ٢٤٣ (ربيع الاول ١٤٠٥ / ديسمبر ١٩٨٤)، ص ٢٤ - ٢٩.
- نویسنده، به این موضوعات می پردازد: اخلاق النبی، اهل الكتاب، سیرة، مولد النبی.
- مسلم، احمد حسن**، «الحادیث الشریف: فی حسن الخلق»، الاسلام، مصر، ش ٣٦ (شوال ١٤٠٦ / يونيو ١٩٨٦)، ص ٦ - ١٠.
- نویسنده، به این موضوعات می پردازد: اخلاق النبی، حدیث، حسن الخلق.
- مسلم، احمد حسن**، «الحادیث الشریف: فی جود النبی ﷺ»، الاسلام، مصر، ش ٣٦ (رمضان ١٤٠٨ / مايو ١٩٨٨)، ص ٦ - ٧.
- نویسنده، به این موضوعات می پردازد: اخلاق النبی، الرسول محمد، حدیث کان النبی ﷺ اجود الناس، کرم.
- معروف، ناجی**، «شخصیة الرسول العربي»، ال رسالة الاسلامية، شماره های ١١ و ١٢ (ربيع الاول ١٣٨٩ / ایار ١٩٦٩)، ص ٩ - ١٤.

نویسنده، به این موضوعات می پردازد: اسلام و شخصیت الرسول، محمد علیه الصلاة والسلام، آراء المستشرقين، أخلاق النبي، عظمة الرسول، رأى مستشرقون.

مکرم، عبدالعال سالم، «من منهج الاسلام فى تربية المجتمع»، الوعي الاسلامي، ش ٩٩ (ربيع الاول ١٣٩٣ / ابريل ١٩٧٣)، صص ٢٣ - ٣١.

نویسنده، به این موضوعات می پردازد: اسالیب التربية الاسلامية، تربية اسلامية، تربية المجتمع، طرق التربية، اخلاق النبي.

«من اخلاق النبوة»، الوعي الاسلامي، ش ٨٥ (محرم ١٣٩٢ / فبراير ١٩٧٢)، ص ١٥.

نویسنده، به این موضوعات می پردازد: اخلاق النبي، شمائی الرسول، عصمة الانبياء، نبوت، سیرة نبوية، قرآن کریم و وحی.

مناع، حسن مراد، «المسلمون وحب النبي»، الوعي الاسلامي، ش ٢٥٥ (ربيع الاول ١٤٠٦ / نویمبر ١٩٨٥)، صص ٤ - ٧.

نویسنده، به این موضوعات می پردازد: اخلاق الرسول، حب النبي، شمائی الرسول، عالم اسلامی، غلو، وحدة اسلامية، وعظ وارشاد.

منسی، محمود، «لقد كان لكم في رسول الله اسوة حسنة»، الوعي الاسلامي، ش ١٩٣ (محرم ١٤٠١ / نویمبر ١٩٨٠)، صص ١٣٢ - ١٤٨.

نویسنده، به این موضوعات می پردازد: اخلاق النبي، التربية بالقدوة، سیرة، شمائی النبي.

مهدى، محمد عبدالحكم، «تأملات في الذكرى العطرة»، الوعي الاسلامي، ش ٢٤٣ (ربيع الاول ١٤٠٥ / دیسمبر ١٩٨٤)، صص ١٧ - ٢٣.

نویسنده، به این موضوعات می پردازد: اخلاق النبي، سیرة، شمائی الرسول، مولد نبوی.

المهدی، محمد کمال، «قبس من اخلاق المصطفی ﷺ»، مجلة الحج، ش ٨ (ربيع الاول ١٤١٧ / اغسطس ١٩٩٦)، صص ١٣ - ١٧.

نویسنده، به این موضوعات می پردازد: اخلاق الرسول، انبیاء، قدوة حسنة، قرآن کریم، دروس و مواعظ، شمائی النبي.

- النبراوي، محمد صبحى، «من دروس المراج: الاىشار فى خلق النبى ﷺ»، *لواء الاسلام*، ش ١١ (رجب ١٣٩٩ / يونيو ١٩٧٩)، صص ٦٣ - ٦٦.
- نویسنده، به این موضوعات می پردازد: الاسراء والمعراج، شمائل الرسول، محمد ﷺ، وعظ وارشاد، اخلاق النبى.
- «النبى ومكارم الاخلاق»، الهدایة، البحرين، ش ١٦٤ (شوال ١٤١١ / مايو ١٩٩١)، صص ٢٠ - ٢١.
- شامل این مباحث است: اخلاق اسلامیة، امانة، سیرة نبویة، شمائل النبى، اسلام.
- النجار، خالد سعد، «التوازن النفسي والسلوکی فی شخصیة رسول الله ﷺ»، *المنهج*، ش ٥٨٦ (٢٠٠٣ / ١٤٢٤)، صص ٧٢ - ٧٧.
- نویسنده، به این موضوعات می پردازد: توازن نفسی، توازن سلوکی، شخصیة الرسول، اخلاق اسلامیة، شمائل النبى، قدوة حسنة.
- النجار، محمد الطیب، «خواطیر حول الهجرة النبوية»، *لواء الاسلام*، شماره های ١ و ٢ (محرم، صفر ١٤٠٣ / نوفمبر، دیسمبر ١٩٨٢)، صص ١٩ - ٢٣.
- نویسنده، به این موضوعات می پردازد: تاریخ اسلامی، صبر، هجره النبى، هجرة نبویة، ابو بکر الصدیق، اخلاق النبى، اعداء الاسلام، ایمان، دعوة اسلامیة، سیرة.
- الندوی القاضی، سراج الرحمن، «اهمیة الاخلاق فی الاسلام»، *التوعیة الاسلامیة*، السعویدیه، ش ٨ (ذوالحجۃ ١٤٠٢)، صص ٥٤ - ٥٠ و ٦١.
- نویسنده، به این موضوعات می پردازد: اخلاق اسلامیة، اخلاق النبى، حسن الخلق، رسل وانبياء، العمل الصالح، ایمان.
- النهر، هادی، «البعثة: اعجاز اخلاقی ومعطیات حضاریة»، *الجامعة المستنصریة*، بغداد، (١٤٠٠ / ١٩٨٠)، صص ٣٨٣ - ٤٠٣.
- نویسنده، به این موضوعات می پردازد: بعثة النبى، دراسات استشراقیة، شمائل المصطفی، محمد علیه السلام، اخلاق اسلامیة، الاسلام والعلم، الاسلام والمسيحیة.

- الوافي، ابراهيم احمد سالم، «السيرة النبوية وأثرها فى ابراز القدوة الحسنة»، الاحياء، ش ١٤ (ربيع الاول ١٤٢٠ / يوليو ١٩٩٩)، صص ٧-٢٦.
- نويسنده، به اين موضوعات مى پردازد: سيره نبوية، قدوة حسنة، تربیة نبوية، اخلاق اسلامية، شمائل النبي.
- وافى، على عبدالواحد، «وانك على خلق عظيم»، الرسالة، مصر، ش ١١٢١ (ربيع الاول ١٣٨٥ / يوليو ١٩٦٥)، صص ١١-١٤.
- نويسنده، به اين موضوعات مى پردازد: اخلاق النبي، سيره، شمائل المصطفى، محمد عليه الصلاة والسلام، آداب اسلامية، اخلاق اسلامية.
- هاشم، احمد عمر، «اهمية القدوة في بناء الفرد والمجتمع»، لواء الاسلام، شماره های ٣ و ٤ (ربيع الاول، ربيع الثاني ١٤٠٣ / يناير، فبراير ١٩٨٣)، صص ٤٠-٤١.
- نويسنده، به اين موضوعات مى پردازد: بناء الفرد، بناء المجتمع، تربیة اسلامیة، شخصیة المسلم، اخلاق اسلامیة، اخلاق النبي، اسلام، اسوة حسنة، الرسول محمد، قدوة حسنة.
- هيئة التحرير، «وانك على خلق عظيم»، لواء الاسلام، ش ٧ (ربيع الاول ١٣٨٥ / يونيو ١٩٦٥)، صص ٤٤٦-٤٦٥.
- نويسنده، به اين موضوعات مى پردازد: سيره، شمائل الرسول، ندوات اسلامیة، نشأة النبي، آيات قرآنیة، اخلاق اسلامیة، جهاد، حلم الرسول، صبر، مكارم الاخلاق.
- الياسين، جاسم بن محمد بن مهلهل، «انسانیه الرسول»، الوعی الاسلامی، ش ٣٥٤ (صفر ١٤١٦ / يوليو ١٩٩٥)، صص ١٧-١٩.
- نويسنده، به اين موضوعات مى پردازد: اخلاق النبي، سيره نبوية، محمد ﷺ، تاریخ اسلامی، تربیة اسلامیة، اخلاق اسلامیة، احادیث نبویة، وصایا الرسول، مكارم الاخلاق.
- ياسین، محمود، «ناحیة من نواحی مميزاته ﷺ»، الهدایة الاسلامیة، ش ١٠ (ربيع الآخر ١٣٥٦ / يونيو ١٩٣٧)، صص ٥٩٥-٦٠٥.

نویسنده، به این موضوعات می پردازد: الرسول محمد، سیره نبویه، شمائل المصطفی، صفات النبی، اخلاق اسلامیه، بناء الکعبه، حسنات و سیئات، ذکاء، شریعه اسلامیه.

یمانی، محمد عبد، «سلوک النبی ﷺ و خلقه فی رمضان»، *مجلة الحج*، شماره‌های ۳ و ۴ (رمضان، شوال ۱۴۲۲ / یانیور ۲۰۰۲)، صص ۴-۹.

نویسنده، به این موضوعات می پردازد: سلوک النبی، شهر رمضان، شمائل النبی، قدوة حسنة، عبادات، اخلاق اسلامیه.

فصل پنجم: پایان نامه

ابراهیم پور تیمورلوقی، علی، *شیوه‌های تبلیغی پیامبران مذکور در قرآن کریم*، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج، ۱۳۸۰.

بورگل، محمدمهدی و اخوبان، محمدعلی، بروخورد پیامبر اسلام با یهود مدینه و وادی القری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، مرکز تحصیلات تكمیلی، ۱۳۸۱، کارشناسی ارشد.

پیری، حسین، *سیره پیامبر اسلام* ﷺ در برخورد با منافقان در قرآن و حدیث، دانشگاه تربیت مدرس، ۱۳۸۰، کارشناسی ارشد.

ثابتی، علی اصغر، بورسی، *تحلیل و مقایسه شیوه‌های تبلیغی حضرت نوح علیه السلام و حضرت رسول اکرم صلی الله علیہ و آله، دانشگاه تربیت مدرس*، ۱۳۷۴.

جعفری، حیدرعلی محمد، جایگاه مدارا و خشونت در اسلام (با تأکید بر سیره پیامبر ﷺ، امام علی علیه السلام، امام حسین علیه السلام و امام صادق علیه السلام)، مؤسسه‌ی آموزش عالی باقرالعلوم علیه السلام، ۱۳۸۰، کارشناسی.

جلیلی، سعیده، *رفتار پیامبر ﷺ با مشرکان و اهل کتاب*، دانشگاه آزاد اسلامی تهران (مرکزی)، ۱۳۸۱، کارشناسی ارشد.

جیگاره، مینا، *زندگی پیامبر و دعوت اسلامی در مکه*، ترجمه‌ی بخش سوم کتاب محاضرات فی

تاریخ العرب لاحمد صالح، تهران، ۱۳۷۰، کارشناسی ارشد.

حسن پور بهبهانی، افسانه، سلوک پیامبر ﷺ در شؤون خانوادگی در قرآن و حدیث، حوزه‌ی علمیه‌ی قم، ۱۳۷۸، کارشناسی ارشد.

حسین زاده حلاج، علی، بررسی شیوه‌های دعوت انبیای اولوالعزم در قرآن، مؤسسه‌ی آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)، ۱۳۷۷، کارشناسی ارشد.

شوری، منصوره، سیمایی حضرت رسول اکرم ﷺ در قرآن کریم، مجمع علمی آموزشی علوم اسلامی خواهران جامعه الزهرا، ۱۳۷۸، کارشناسی.

عبدی خانی، عباس، توصیفات متقابل پیامبر اکرم ﷺ و علی از یکدیگر، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۲، کارشناسی ارشد.

غلامی، فاطمه، شیوه‌ی تبلیغ انبیای اولوالعزم در قرآن، قم، ۱۳۷۷.

فیروزی، منوچهر، سیمایی حضرت محمد ﷺ در آینه‌ی قرآن و حدیث، دانشگاه آزاد اسلامی واحد فسا، ۱۳۷۵.

متین، حسن رضا، سیمایی پیامبر اسلام ﷺ از دیدگاه قرآن، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۷۵.

محدثی، محمد رسول، سیمایی حضرت محمد ﷺ در تفسیر مبتدی (جلدهای ۱ و ۲)، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز، ۱۳۷۷.

مرادی کمیجانی، حمیدرضا و ساروقی، کاظم، در آینه‌ی زندگی پیامبر ﷺ، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اراک، ۱۳۷۹.

مطیعی، مرتضی، سیمایی شخصیت حضرت محمد ﷺ، مؤسسه‌ی آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)، ۱۳۷۹.

نصری، بتول، سیمایی پیغمبر ﷺ در قرآن، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال.

نقیب‌بور بافقی، علیه، تحلیل شخصیت پیامبر اکرم ﷺ از دیدگاه امام علی علیه السلام، دانشگاه تهران، ۱۳۷۸، کارشناسی ارشد.

نورمحمدی روستائی، معصومه، رابطه اسلام و مسیحیت در عهد پیامبر ﷺ و خلفای راشدین، دانشگاه تهران، ۱۳۷۰، کارشناسی ارشد.
 نوعی، غلامرضا، سیمای مدینة النبی (شیوه‌ی رفتار رسول خدا ﷺ با مخالفان بر اساس قرآن و سیره)، حوزه‌ی علمیه‌ی قم، ۱۳۷۹، کارشناسی ارشد.
 هاشمی نکو، بابک، دیدگاه رسول اکرم در مورد تربیت کودکان، دانشگاه آزاد اسلامی تهران مرکزی، ۱۳۸۰، کارشناسی ارشد.

فصل ششم: کتاب‌های انگلیسی

. INDIAN INSTITUTE OF ISLAMIC STUDIES^۱ ABDUL HAMID (ED), ISLAM AT A GLANCE
 IN ASSOCIATION WITH VIKAS (NEW DELHI), ۱۹۸۱.

نویسنده، تاریخ عمومی اسلام را بررسی کرده و در این ضمن، عقاید و رفتارهای مسلمانان، اخلاقیات اسلامی، زندگی خانوادگی، حیات درونی، تساوی حقوق در اسلام و علم اقتصاد در چارچوب اسلام را مورد تحلیل قرار داده است. هم‌چنین زندگی پیامبر اسلام به منزله‌ی یک الگو تحلیل شده است.

, ISLAM: QUESTIONS AND ANSWERS: CHARACTER^۲ ABDUL RAHMAN, MUHAMMAD SAED . MSA PUBLICATIONS LIMITED, ۲۰۰۳. ۳۶۴P.^۳ AND MORALS

نویسنده، به قیاس بین صفات مؤمنان و مشترکان پرداخته و اخلاقیات بنوی را به عنوان اسوه و الگو مطرح و تحلیل کرده است.

, REMEMBRANCE AND PRAYER: THE WAY OF THE^۴ AL_GHAZALI, SHAYKH MUHAMMAD PUBLICATIONS^۵ MANAA^۶. TRANS Y. T. DELORENZO^۷ PROPHET MUHAMMAD

^۱. اسلام در یک نگاه.

^۲. محمد سعید عبدالرحمن.

^۳. اسلام: پرسش و پاسخ: منش و اخلاقیات.

^۴. شیخ محمد غزالی.

^۵. یاد و دعا: شیوه‌ی پیامبر ﷺ.

^۶. دلورنزو.

1998. 2. 8.

نویسنده، به شیوه‌های اخلاقی نبی اکرم صلی الله علیه و آله می‌پردازد.

**AKHTAR, SYED HASHIM ALI, THE ESSENCE OF ISLAM ACCORDING TO THE QURAN AND
CHICAGO, IQRA', INTERNATIONAL EDUCATIONAL FOUNDATION, THE TRADITIONS**

1991.

این اثر به لحاظ رویکرد به ترجمه‌ی قرآن و حدیث، شیوه‌ای تازه را انتخاب و مفاهیم و دستورات اخلاقی را از قرآن و حدیث بنوی استخراج و تحلیل و تنظیم کرده است. از این‌رو، اخلاق النبی هم معرفی شده است.^۲

LONDON, 1936.^f MUHAMMAD, THE MAN AND HIS FAITH ^r ANDRAE, T.

این اثر ضمن توضیح باورها و شخصیت حضرت محمد ﷺ، به اخلاق و خلق و خوبی او هم می‌پردازد.

ARMSTRONG, KAREN, MUHAMMAD: A PROPHET OF OUR TIME. LONDON, HARPER
COLINS PUBLISHERS, 1989. £5.99.

این اثر آخرین کتابی است که در غرب دربارهٔ نبی اکرم صلی الله علیه و آله با عنوان محمد صلی الله علیه و آله پیغمبری برای زمان ما عرضه شده است.

خانم کارن آرمسترانگ آثار فراوانی درباره م موضوعات اسلامی به ویژه سیره‌ی نبی نگاشته و منتشر کرده است.

برخلاف بسیاری از مستشرقان که خطمشی ایجاد جدایی بین غرب و بنی اکرم صلی الله علیہ و آله در جامعه‌ی غرب کمک کرده است. برای مثال در این کتاب اکرم صلی الله علیہ و آله نابغه‌ای است که می‌تواند تلاش می‌کند که اثبات کند رسول اکرم صلی الله علیہ و آله نابغه‌ای است که می‌تواند

^۱ جوهره‌ی اسلام با رجوع به قرآن و سنت.

۲- این اثر در مجله‌ی زیر مفصل‌اً معرفی شده است:

Journal of Quranic Studies, Volume II, Issue ٢, ٢٠١٤. H. T. Norris.

۳

٤ - محمد، شخصیت و عقاید او.

مشکلات و بحران‌های این زمان را حل کند، زیرا او توانست
جامعه‌ی برانزدهی جاہلی را تبدیل بهترین جوامع روی
زمین کند.

. HARPER^۱, MUHAMMAD: A BIOGRAPHY OF THE PROPHET^۲ ARMSTRONG, KAREN
SANFRANCISCO, ۱۹۹۳. ۲۸۸P.

به نظر نویسنده، حضرت محمد^{صلی الله علیہ وسلم} آن توانست اخلاق قومی و قبیله‌ای را تبدیل
به اخلاق انسانی نماید و به جای تعصبات و عنادهای کورکرانه، کرامت
انسان را حاکم نماید.

. EDINBURG^۳, THE HISTORY OF ISLAMIC POLITICAL THOUGHT^۴ BLACK, ANTONY
UNIVERSITY PRESS, ۲۰۰۱. ۳۷۷P.

نویسنده، به مسایلی مثل رسالت پیامبر، پیامبر و قانون، تئوری‌های شیعیان
راجح به رهبری، اخلاق قدرت، حکومت‌داری و اخلاق، علم و تمدن و
حکومت اسلامی می‌پردازد. در لابه لای مطالب این کتاب، فراوان به
اخلاقیات نبوی اشاره شده است.

, CROSSROADS TO ISLAM: THE ORIGINS OF THE^۵ D. NEVO, YEHUDA & KOREN, JUDITH
. PROMETHEUS BOOK, ۲۰۰۳. ^۶ ARAB RELIGION AND THE ARAB STATE

بررسی جاذبه‌ها و جنبه‌های مهم اسلام است. از جمله به اخلاق نبوی از
حیث جایگاه آن در ساختار اسلام می‌پردازد.

, THE GREAT PROPHET A SHORT LIFE OF THE FOUNDER OF^۷ DURRNAY, F. K. KAHN

^۱. کارن آرمسترانگ.

^۲. زندگینامه‌ی پیامبر^{صلی الله علیہ وسلم}.

^۳. آنتونی بلک.

^۴. تاریخ تفکر سیاسی اسلام.

^۵. یهودا ی. نیو و جودیت کورن.

^۶. راه‌هایی به سوی اسلام: سرچشمه‌های دین و حکومت عربی.

^۷. اف. کی. خان دورانی.

. KESSINGER PUBLISHING, APRIL ۳۰, ۲۰۰۴.) ISLAM

^۱ . پیامبر اعظم: یک زندگینامه کوتاه از بنیانگذار اسلام.

ضمن بررسی زندگی رسول اکرم ﷺ به اخلاقیات و خلق آن حضرت می‌پردازد.

۱. ۱ST EDITION. ALPHA, ۲۰۰۲^۱, MUHAMMAD (CRITICAL LIVES)^۱ EMERICK, YAHIA

بررسی سیره و زندگی حضرت رسول است، به ویژه دوره‌های حساس زندگی ایشان را باتوجه به رفتارهای آن حضرت بررسی می‌کند.

۲. FOLLOWING MUHAMMAD: RETHINKING ISLAM IN THE CONTEMPORARY ERNEST, CARL
UNIVERSITY OF NORTH CAROLINA PRESS, ۲۰۰۲. ۲۷۲P.^۲ WORLD

نویسنده، باتوجه به عدم درک موجود از اسلام و شخصیت پیامبر اسلام ﷺ، عمیق‌ترین شکاف در این عدم تفاهم را در غرب جستجو می‌کند. اخلاق نبوی را بر اساس حدیث آن حضرت ذیل عنوان‌هایی مثل برادری اسلامی، مسجد و امت اسلامی توضیح می‌دهد.

۳. SHAMBHALA, ۱۹۹۹. ۲۱۷P.^۳, TEACHINGS OF SUFISM^۴ ERNEST, CARL W.

به نظر نویسنده، متن قرآن برای درک آموزه‌های تصوف، از اهمیت محوری برخوردار است. نیز سیره و سنت پیامبر اکرم ﷺ و احادیث آن حضرت دارای عناصر اخلاقی و عرفانی فراوان است.

۴. THE CROSS AND THE CRESCENT: CHRISTIANITY AND ISLAM FROM FLETCHER, RICHARD
VIKING ADULT, ۲۰۰۴^۵. MUHAMMAD TO THE REFORMATION^۶

^۱. یحیی امریک.

^۲. محمد ﷺ زندگی‌های بحرانی.

^۳. کارل ارنست.

^۴. تبعیت از پیغمبر: تفکری دوباره راجع به اسلام در حیات معاصر.

^۵. کارل دابلیو. ارنست.

^۶. آموزه‌های تصوف.

^۷. ربکارد فلچر.

^۸. صلیب و هلال: مسیحیت و اسلام، از حضرت محمد ﷺ تا عصر اصلاحات.

بررسی تاریخ تحولات اسلام است. از نظر نویسنده فضایل حضرت رسول

مثل عدالت در تاریخ اسلام تأثیر جدی داشته است.

. THE LIGHT INC,^۱, KEY CONCEPTS IN PRACTICE OF SUFISM^۲ GULLEN, M. FETHULLAH

۲۰۰۴. ۱۸۶P.

نویسنده، رفتارهای عرفانی و اخلاقیات و فضایل را بر اساس رفتارهای
احادیث نبی اکرم صلی اللہ علیہ و آله بررسی می کند.

. THE LIGHT INC,^۳, THE ESSENTIALS OF THE ISLAMIC FAITH^۴ GULLEN, M. FETHULLAH

۲۰۰۵. ۲۷۰P.

یکی از محورهای مهم این اثر بررسی ایمان و فضایل اخلاقی بر اساس
گفته‌ها و توصیه‌های نبی اکرم صلی اللہ علیہ و آله است.

UHAMMADM HAYKHS^۵; AQQANIH DILA AZIMN HAYKHS^۶; HAJJAH AMINA ADIL

. ISLAMIC^۷, MUHAMMAD: THE MESSENGER OF ISLAM^۸ HISHAM KIBBANI

SUPREME COUNCIL OF AMERICA, ۲۰۰۲. ۵۳۲P.

این اثر به زندگینامه و اخلاقیات نبی اکرم صلی اللہ علیہ و آله بر اساس دیدگاه‌های مسلمانان به
ویژه اصحاب صدر اسلام می‌پردازد.

, A HISTORY OF THE PROPHETS OF ISLAM: DERIVED FROM THE^۹ HANEEF, SUZANNE

, VOL. ۲. KAZI PUBLICATIONS, ۲۰۰۳.^{۱۰} QURAN, AHADITH AND COMMENTARIES

^۱. م. فتح الله گولن.

^۲. مفتی میم بنیادی در عمل صوفیان.

^۳. م. فتح الله گولن.

^۴. اصول ایمان به اسلام.

^۵. حجۃ امینه عادل.

^۶. شیخ ناظم عادل حقانی.

^۷. شیخ محمد هشام کبانی.

^۸. محمد پیغمبر اسلام.

^۹. سوزان حنیف.

^{۱۰}. تاریخچه‌ای از پیامبران اسلام: برگرفته از قرآن، احادیث و تفاسیر.

تاریخ صدر اسلام و بررسی دوره‌ی حیات نبوی در مکه و مدینه بر اساس قرآن و حدیث است. در بخش‌هایی به اخلاق نبی می‌پردازد.

, THREE GREET PROPHETS OF THE WORLD: MOSES, JESUS AND^۱ HEADLEY, GEORGE
. KESSINGER PUBLICATIONS, ۲۰۰۳. ۱۱۶P.^۲ MUHAMMAD

این اثر به تأثیر هریک از سه پیامبر الهی، موسی، عیسی و محمد صلی الله علیہ و آله بر عصرشان می‌پردازد و در یک مقایسه، معتقد است که پیامبر اسلام بیش از دو پیامردیگر قدرت تأثیرگذاری اخلاقی و تحول جامعه و حکومت را دارد بوده است. این تأثیرات عمده‌تا اخلاقی بوده و او در صدد تربیت انسان‌های متعالی بوده است.

, ISLAM FOR THE WESTERN MIND: UNDERSTANDING^۳ HENRY DRUMMOND, RICHARD
. HAMPTON ROADS, ۲۰۰۵.^۴ MUHAMMAD AND THE KORAN

نویسنده، در صدد رفع ابهامات از ذهنیت غربی‌های نسبت به اسلام و حضرت محمد صلی الله علیہ و آله است. او شخصیت پیامبر اکرم صلی الله علیہ و آله را جذاب و دارای فضایل عالی توصیف می‌کند.

HET^۵, ADDADH OUADF IBRILG BY RANST^۶; IBN ALAWI, AL, SAYYID MUHAMMAD
PROPHETS IN BARZAKH AND THE HADITH OF ISRA AND MIRAJ FOLLOWED BY THE
. AS^۷, SUNNA^۸ IMMENSE MERITS OF AL^۹, SHAM AND THE VISION OF ALLAH
FOUNDATION OF AMERICA, ۱۹۹۹. ۱۷۶P.
نویسنده، به شخصیت متعالی و ممتاز و متمایز حضرت رسول اکرم صلی الله علیہ و آله می‌پردازد و اخلاقیات متعالی او را بررسی می‌کند.
. U.S.A., OXFORD^{۱۰} I. ISHAQ & A. GUILLAUME, THE LIFE OF MUHAMMAD

^۱. جورج هیدلی.

^۲. سه پیامبر بزرگ الهی: موسی، عیسی و محمد صلی الله علیہ و آله.

^۳. ریچارد هنری دراموند.

^۴. اسلام برای ذهنیت غربی: شناخت محمد صلی الله علیہ و آله و قرآن.

^۵. سیدمحمد ابن علوی.

^۶. جبریل فزاد حداد.

^۷. پیامبران در برزخ و حدیث! سری و معراج و پس از آن، لیاقت‌های مستقیم شم و بینش الهی.

^۸. زندگینامه حضرت محمد صلی الله علیہ و آله.

UNIVERSITY PRESS, ۲۰۰۲.

بررسی زندگی و سیره‌ی حضرت رسول ﷺ از جمله اخلاقیات ایشان است.

, THE FIRST BOOK OF ISLAM: PROPHETS, ANGELS AND MORAL^۱ IBN WARRAQ
. PROMETHEUS BOOKS, ۲۰۰۰. ۵۵۴P.^۲ TEACHINGS

نویسنده، معتقد است اسلام برخلاف سایر ادیان که مشائپنهان دارند ریشه‌هایی بسیار روشن دارد. مثلاً در تربیت انسان‌ها، دستورات شفافی توسط رسول اکرم ﷺ بیان شده است.

. PROMETHEUS, ۲۰۰۰.^۳, THE QUEST FOR THE HISTORICAL MUHAMMAD IBN WARRAQ
دیدگاه‌های تاریخی دربارهٔ حضرت محمد ﷺ را برسی می‌کند. ضمناً رفتارها و اقوال اخلاقی آن حضرت برای نویسنده مهم است.

, THE PATH OF ORNELL C INCENTV,^۴ AYRAK BO SUNTHAYKHS,^۵ IMAM BIRGIVI
. WORD WISDOM, ۲۰۰۵.^۶ MUHAMMAD: A BOOK ON ISLAMIC MORALS AND ETHICS
۳۹۶P.

کلیدوازه‌ها: صحابه، عبادت تکلیفی، قرآن، سنت الهی.
نویسنده، بر پیروی از قرآن و سنت پیامبر تأکید می‌ورزد و اخلاق النبی ﷺ را قابل پیروی برای رسیدن به جامعه‌ی ایده‌آل می‌داند.

. AMANA PUBLICATIONS,^۷, MUHAMMAD THE LAST PROPHET^۸ IMAM VEHBI ISMAIL

^۱. ابن وراق.

^۲. نخستین کتاب اسلام: پیامبر، فرشتگان و آموزه‌های اخلاقی.

^۳. ابن وراق.

^۴. کاوشی در مورد محمد تاریخی.

^۵. امام برگیوی.

^۶. شیخ توسمون بایراک.

^۷. وینست کورنل.

^۸. راه و رسم محمدی: کتابی پیرامون اخلاق و معنویات اسلامی.

^۹. امام وهبی اسماعیل.

^{۱۰}. محمد خاتم پیامبران.

۲۰۰۱. ۱۷۶P.

شخصیت اخلاقی رسول اکرم ﷺ و آنچه بـه ویژه خلق و خوی ایشان را بررسی کرده است.

۱. THE LIFE OF PROPHET MUHAMMAD AND HIS MORAL TEACHINGS^۱ ISMAIL, ILJAS

۱۹۷۸. ۲۹۰P.

، THE RECITATIONS OF MOHAMMED: THE SYMBOLIC^۲ JOHN MONACO, ANTHONY
. AUTHORHOUSE, ۲۰۰۴.^۳ VERSION OF THE KORAN

بررسی احادیث حضرت محمد ﷺ از جمله سفارشات اخلاقی ایشان است.

. TAHRIKE TARSILE^۴, ISLAM DENOUNCES TERRORISM^۵ KHALED M. ABOU EL FADL
QURAN, ۲۰۰۲. ۱۶۸P.

اخلاق اجتماعی که رسول اکرم ﷺ و اسلام مطرح کرده، موجب بسترسازی برای تربیت انسان‌های متعالی می‌شود. در این صورت، زمینه‌های ترویریسم و جنگ از بین می‌رود.

از این‌رو، نویسنده یا زده سپتمبر را کار آدم‌های فاقد ارزش‌های اسلامی می‌داند.

، THE GREAT THEFT: WRESTLING ISLAM FROM THE^۶ KHALED M. ABOU EL FADL
. HARPER SNAFRANCISCO, ۲۰۰۵. ۳۲۰P.^۷ EXTREMIST

نویسنده، با پرداختن به الگوی زهد، عقاید میانه‌رو، سنت معنوی اسلام، اهداف اخلاقی و اهداف معنوی در صدد معرفی برنامه‌های معتدلانه‌ی نبی اکرم ﷺ و اسلام است.

^۱. الياس اسماعيل.

^۲. حیات و آموزه‌های اخلاقی پیامبر ﷺ.

^۳. آنتونی جان موناکو.

^۴. بیانات محمد: نسخه‌ی سمبیلیک قرآن.

^۵. خالد م. ابوالفضل.

^۶. اسلام و محکومیت ترویریسم.

^۷. خالد م. ابوالفضل.

^۸. دزدی بزرگ: بیرون کشیدن اسلام از دست افرادیون.

، PROCEEDINGS^۱ "TORIESS ORALISTICM AS 'NBIYAA AL ISASQ HET", ^۲ KNAPPERT,
. LONDON, ۱۹۷۹.^۳ OF THE ۹TH SEMINAR FOR ARABIAN STUDIES

^۱. جی. ناپرت.

^۲. قصص الانبياء یا داستان‌های اخلاقی‌گرای.

^۳. گزارش نهمین سمینار مطالعات عرب.

در قصص انبیا که سرگذشت رسول اکرم ﷺ، آمده، اخلاق و رفتارهای اخلاقی هر یک از انبیا گزارش شده است.

۱. SPEECHES AND TABLE TALK OF THE PROPHET MUHAMMAD¹ LANE POOLE, STANLEY KESSINGER PUBLISHING, ۲۰۰۳. ۲۶۸P.

نویسنده، به شخصیت، عقاید، رفتار و به ویژه فضایل نبوی اشاره کرده است. نیز رذایلی که ایشان به اجتناب از آنها دستور داده معرفی می‌نماید.

۲. PAULIST^۴, NIZAM AL DIN AWLIYA: MORALS FOR THE HEART^۵ LAWRENCE, BRUCE B. PRESS, ۱۹۹۱. ۴۱۶P.

معنویات اسلام و برنامه‌های این دین برای تربیت انسان با فضیلت را معرفی کرده است.

۳. ISLAM: FROM THE PROPHET MUHAMMAD TO THE CAPTURE OF^۶ LEWIS, BERNARD (VOLUME ۲: RELIGION AND SOCIETY). OXFORD UNIVERSITY^۷ CONSTANTINOPLE PRESS, ۱۹۸۷. ۳۵۲P.

گزارشی از تاریخ اسلام است که توانسته فرهنگ و تمدن گسترده‌ای را بسازد. علت آن را تربیت انسان‌های اخلاقی و با فضیلت می‌داند.

۴. THE ELEVENTH HOUR: THE SPIRITUAL CRISIS OF THE MODERN WORLD^۸ LINGS, MARTIN . ARCHETYPE, ۲۰۰۲. IN THE LIGHT OF TRADITION AND PROPHECY

^۱. استنلی لین - پول.

^۲. سخنرانی‌ها و جلسات پیامبر اسلام ﷺ.

^۳. بروس بی. لورنس.

^۴. نظام الدین اولیاء: معنویاتی برای روح.

^۵. برنارد لویز.

^۶. اسلام: از پیامبر ﷺ تا تصرف قسطنطینیه.

^۷. مارتین لینگر.

^۸. بی‌زد همین ساعت: بحران معنوی جهان مدرن در فروغ سنت و نبوت.

این اثر از جمله آثار انگشت‌شماری است که به بررسی بحران اخلاقی این

دوره می پردازد و حضور اخلاقی انبیا را مهم می شمارد.

. THUNDER BAY^۱, MUHAMMAD: THE PROPHET^۲ MANDEL KHAN, GABRIELE MANDEL PRESS (CA), APRIL ۱۰, ۲۰۰۵.

جنبه های مختلف زندگی، فعالیت ها و شخصیت رسول اکرم ﷺ را بررسی کرده است. به نظر نویسنده، خلق و خوی ایشان اهمیت زیادی در تاریخ اسلام و جامعه اسلامی داشته است.

. ROUTLEDGE^۳, GOD, MUHAMMAD AND THE UNBELIEVERS^۴ MARSHALL, DAVID CURZON, ۱۹۹۹.

بررسی رابطه ای رسول اکرم ﷺ با خدا که منتج به معنویت و اخلاق است، نیز رفتارهای او نسبت به گروههای اجتماعی است.

. KESSINGER PUBLISHING^۵, MUHAMMAD THE PROPHET^۶ MAULANA, MUHAMMAD ALI DECEMBER ۳۱, ۲۰۰۴.

بعاد مختلف زندگی و شخصیت رسول اکرم ﷺ از جمله اخلاق و فضائل ایشان را بررسی کرده است.

, THE LIVING THOUGHTS OF THE PROPHET^۷ MAULANA, MUHAMMAD ALI . AHMADIYYA ANJUMAN ISHAAT, ۱۹۹۲. ۱۵۶P.^۸ MUHAMMAD

در این اثر اندیشه های پیامبر اکرم ﷺ در زمینه های مختلف به ویژه مسائل و موضوعات اخلاقی از نگاه آن حضرت بررسی

^۱. گابریل مندل مندل خان.

^۲. محمد ﷺ: پیامبر.

^۳. دیوید مارشال.

^۴. خدا، محمد ﷺ و کافران.

^۵. محمدعلی مولانا.

^۶. محمد ﷺ: پیامبر.

^۷. مولانا محمدعلی.

^۸. افکار زندگی پیامبر ﷺ.

شده است.

, THE PROPHET AND THE MESSIAH: AN ARAB^۱ MOUCARRY, CHAWKAT GEORGES
. INTER VARSITY PRESS, ۲۰۰۲.^۲ CHRISTIAN'S PERSPECTIVE ON ISLAM AND CHRISTIANITY

بررسی تطیقی دو دین اسلام و مسیحیت و رسول اکرم ﷺ و حضرت مسیح است. یک بخش از این بررسی ها به موضوعات اخلاقی و معنوی اختصاص دارد.

MUHAMMAD AL, MAHDI MUHAMMAD(TRANS.), MUHAMMAD'S PROPHETHOOD , RIYADH, INTERNATIONAL ISLAMIC PUBLISHING HOUSE, ۱۹۹۹.^۳ REALITY OF HOAX ۲۱۲P.

نویسنده، به معرفتی پیامبر اکرم و فضایل و مناقب او می پردازد. نیز به معصومیت اخلاقی و بیان دیدگاههای دربارهی حقانیت مقام پیامبری حضرت محمد ﷺ و احادیث اخلاقی نبوی می پردازد.

, THE QURAN: THE ETERNAL REVELATION(RANS)^۴ MUHAMMAD ZAFRULLA KHAN . INTERLINK PUBLISHING^۵ VOUCHSAFED TO MUHAMMAD THE SEAL OF PROPHETS GROUP, ۱۹۹۷. ۷۳۶P.

در این اثر شاخصهای دین رسول اکرم ﷺ معرفی شده است. در ضمن به اخلاق نبی اکرم ﷺ نیز می پردازد.

. TRANS. BY ZAHEER IQBAL^۶ NADIM BARI, MUHAMMAD: THE BEST HUMANITY KHAWAJA, PAKISTAN, FAISALABAD, ۱۹۸۵. ۱۲۷P.

پیامبر خاتم ﷺ به عنوان یک اسوه و الگو برای مسلمانان بررسی و معرفی شده است.

^۱. شوکت جورج موکاری.

^۲. پیامبر و مسیح موعود: دیدگاه یک مسیحی عرب دربارهی اسلام و مسیحیت.

^۳. واقعیت یا ادعای پیامبری محمد ﷺ.

^۴. محمد ظفرالله خان.

^۵. قرآن: وحی جا ویدان عطا شده به پیامبر خاتم ﷺ.

^۶. محمد ﷺ برترین انسان.

. \ST EDIT. KAZI^۱, MUHAMMAD: MAN OF GOD^۲ NASR, SEYYED HOSSEIN PUBLICATIONS, ۱۹۹۵.

مهمنترین تلقی همگانی از حضرت محمد ﷺ این است که او سرتاپا عاشق خداوند بود. از این رو، معنویت و فضایل خاصی داشت.

, IS RELIGION KILLING US? VIOLENCE IN THE BIBLE AND THE^۳ NELSON PALLMEYER, JACK . CONTINUUM INTERNATIONAL PUBLISHING GROUP, ۲۰۰۵.^۴ QURAN

خشونت تابع عناصر اخلاقی ویژه‌ای است. نویسنده اخلاق خشونت‌گرا را بر پایه‌ی آیات قرآن و آیات کتاب مقدس بررسی مقایسه‌ای نموده است.

. PALGRAVE^۵, VISIBLE ISLAM IN MODERN TURKEY^۶ ENNETH K RANKF^۷; OZDEMIR, ADIL MACMILLAN, ۲۰۰۰. ۲۷۱P.

در این اثر جنبه‌های مختلف زندگی و جامعه‌ی مسلمانان ترکیه بررسی شده است. در ضمن به رفتارهای اخلاقی مسلمانان که از پیامبر اکرم ﷺ نشأت گرفته، معرفی شده است.

, THE LIFE OF THE PROPHET MUHAMMAD: A^۸ PICKTHALL, MARMADUKE WILLIAM . AMANA PUBLICATIONS, ۱۹۹۸. ۵۶P.^۹ BRIEF HISTORY

در این کتاب زندگی و سیره و اخلاقیات پیامبر اکرم ﷺ بررسی و معرفی

^۱. سید حسین نصر.

^۲. محمد ﷺ: مرد خدا.

^۳. جک نلسون پالمر.

^۴. آیا دین ما را به قتل می‌رساند؟ خشونت در کتاب مقدس و قرآن.

^۵. عادل ازدمیر.

^۶. فرانک کنث.

^۷. اسلام عینی در ترکیه‌ی مدرن.

^۸. مارمادوک ویلیام پیکتل.

^۹. زندگانی پیامبر ﷺ: تاریخچه‌ی کوتاه.

شده است.

. KESSINGER PUBLISHING, ۲۰۰۴. ۴۸P.^۱, AL, HADITH^۱ PROPHET MUHAMMAD

مجموعه‌ی احادیث پیامبر اسلام ﷺ در این اثر گردآوری شده است. بسیاری از این احادیث اخلاقی است.

, MEMOIRS OF KHABARIDES, THE FUTURE OF^۲ Rafea MUHAMMAD Rafea
SADEK, ۱۹۹۰. ۹۷P.^۳ SPRITUALISM

نویسنده، وحی را عامل هدایت انسان می‌داند. امّا وحی را کسی مانند بنی اکرم ﷺ که دارای فضایل متعالی بود می‌توانست دریافت کند و به مردم برساند.

RAMADAN, TARIQ, IN THE FOOTS TEPS OF THE PROPHET: LESSONS FROM THE LIFE OF MUHAMMAD . NEW YORK, OXFORD UNIVRSITY PRESS, ۲۰۰۷.^۴

نویسنده، به آموزه‌های اخلاقی زندگی پیامبر ﷺ که در علم و دانش، شخصیت، نبدها، پیروزی‌ها، امتحانات، رشادت‌ها و اطاعت الهی ایشان نهفته بود اشاره دارد.

, SECRETS OF THE KORAN: REVEALING INSIGHTS INTO ISLAM'S HOLY RICHARDSON, DON
. REGAL BOOK, ۲۰۰۳.^۵ BOOK

به نظر نویسنده قرآن به عنوان معجزه‌ی رسول اکرم ﷺ، درای روح معنوی و آیات اخلاقی بسیار است.

. NEW PRESS, ۲۰۰۲.^۶, MUHAMMAD^۷ RODINSON, MAXIME & CARTER, ANNE

^۱. پیامبر اسلام .

^۲. الحدیث .

^۳. رفاهه محمد رفاعه .

^۴. خاطراتی از اخباریون، آینده‌ی معنویتگرایی .

^۵. ردپایی از پیامبر: درس‌هایی از زندگی محمد ﷺ .

^۶. دون ریچاردسون .

^۷. اسرار قرآن: آشکار نمودن درون بینی‌های کتاب مقدس اسلام .

^۸. ماکسیم رادینسون و آنی کارترا .

^۹. محقق ﷺ .

این اثر از کتاب‌های مشهور دربارهٔ حضرت محمد ﷺ است که چاپ‌های متعددی داشته است. نویسنده، با مهارت، شخصیت و فضایل اخلاقی رسول اکرم ﷺ را بررسی می‌کند.

, HIDDEN^۱, THE PROPHET MUHAMMAD: A BIOGRAPHY^۲ ROGERSON, BARNABY SPRING, ۲۰۰۳. ۲۵۶P.

در این کتاب ابعاد زندگی رسول اکرم ﷺ به ویژه اخلاق ایشان تحلیل شده است.

RUBIN, URI, THE EYE OF THE BEHOLDER: THE LIFE OF MUHAMMAD AS VIEWED BY THE EARLY MUSLIMS. PRINCETON NJ, THE DARWIN PRESS INC., ۱۹۹۵.

یوری روین، نویسنده اثر، در بررسی متون مربوط به پیامبر اسلام در نخستین منابع، قصد داشته دلیل اعتقاد مسلمانان و خصوصاً مسلمانان قرون وسطی به خاتمیت نبوت پیامبر و این که وی وارث انبیاء الهی است را مورد بررسی تحلیلی قرار دهد. در این اثر، پنج مرحله‌ی شهادت، آمادگی و پرورش، وحی، شکنجه و آزار و رستگاری به عنوان سیر محقق شدن نبوت محمد ﷺ در مکه مورد بررسی تفصیلی قرار گرفته‌اند و در این روند به زندگی محمد ﷺ و برخی سنت‌ها و اخلاق وی هم اشاره شده است.

^۱, MUSLIM ETHICS: EMERGING VISTAS SAJOO, AMYN B.

نویسنده، سنت اخلاقی رسول اکرم ﷺ را موجب سلامت اخلاقی مردم مسلمان می‌داند.

, LIVING ISLAM: WOMEN, RELIGION AND THE POLITICIZATION OF^۴ SAKTANBER, AYSE

^۱. بارنابی راجرسون.

^۲. زندگینامه‌ی پیامبر اسلام.

^۳. امین ساجو.

^۴. اخلاقیات مسلمانان: چشم اندازهای پیدا.

^۵. آیسه ساكتانبر.

. I. B. TAURIS, ۲۰۰۲. ۲۵۶P.^۱ CULTURE IN TURKEY

نویسنده، به تحول جایگاه زنان در اجتماع به عنوان پدیده‌ای می‌نگرد که از احیای دین اسلام و مخصوصاً بعد اجتماعی آن شأة می‌گیرد. اخلاق پیامبر اکرم ﷺ، آن دستورات آن حضرت در جامعه‌ی زنان ترکیه نقش زیادی داشته است که نویسنده به بررسی آنها می‌پردازد.

, AND MUHAMMAD IS HIS MESSENGER: THE VENERATION^۲ SCHIMMEL, ANNEMARIE . THE UNIVERSITY OF NORTH CAROLINA PRESS,^۳ OF THE PROPHET IN ISLAMIC PIETY

۱۹۸۵. ۳۸۹P.

انسان کامل و سیر معنوی انسان در حیات رسول اکرم ﷺ بررسی شده است.

. TRANS:^۴, SERAT AL, NABIADVİN ULEMANS YEDS^۵; SHIBLI NUMANI, MUHAMMAD RAFIQ ABDUR REHMAN. DARUL ISHAAT, ۲۰۰۳.

نویسنده، به موضوعاتی مانند زندگانی پیامبر اسلام، اعتقادات و برادری‌ها، عبادت در اسلام، اخلاق در اسلام و رفتارهای اسلام و داد و ستد های متقابل می‌پردازد؛ به ویژه اخلاق النبی را توضیح می‌دهد.

. SYEED, SAYYID MUHAMMAD, JESUS AND MUHAMMAD: THE PARALLEL SAYINGS EDITED BY JOEY GREEN, INTRODUCTION KENNETH ATKINSON. ULYSSES PRESS, ۲۰۰۲.

سفرشات و فرموده‌های اجتماعی و اخلاقی عیسی و محمد را به روش مقایسه‌ای بررسی می‌کند.

, THE HEIRS OF THE PROPHET: CHARISMA AND RELIGIOUS AUTHORITY IN^۶ TAKIM N. LIYAKAT

^۱. حیات اسلام: زنان، دین و سیاست‌سازی فرهنگ در ترکیه.

^۲. آن ماری شیمل.

^۳. محمد رسول الله: حرمت پیامبر در تقویت اسلامی.

^۴. محمد شبی نعمانی.

^۵. صراط النبی.

^۶. مسیح و محمد ﷺ: گفته‌های برابر.

^۷. إن. لیاکات تکیم.

. STATE UNIVERSITY OF NEW YORK PRESS, ۲۰۰۶. ۲۳۶P.^۱ SHI'ITE ISLAM

^۱. وارثان پیامبر: اقتدار و مرجعیت دینی در اسلام شیعی.

نویسنده، به رقابت میان گروههای مختلف محققان، خلفا، صوفیان و معصومین علیهم السلام برای جانشینی پیامبر ﷺ اشاره دارد و این که سنت نبوی در بحث وفاداری و تبعیت شیعه و سنتی، ابزار قوی مجادله بوده است. او معتقد است شیعیان با درک متفاوت خود از مرجعیت پیامبر ﷺ، رهبری منفکی را از اصل سنت ایجاد کرده‌اند.

, TABARI ON THE COMPANIONS OF THE PROPHET: MORAL AND^۱ TAYOB, ABDELKADER I.
. AMERICAN ORIENTAL^۲ POLITICAL CONTOURS IN ISLAMIC HISTORICAL WRITING
SOCIETY, ۲۰۰۵. ۲۳P.

در این اثر دیدگاه‌ها و تحلیل‌هایی که دانشمندان مسلمان به ویژه طبری درباره اخلاق نبوی ابراز کرده‌اند معرفی و نقادی می‌شود.

, THE SWORD OF THE PROPHET: HISTORY, THEOLOGY, IMPACT ON THE^۳ TRIFKOVIC, SERGE
. REGINA ORTHODOX PRESS, ۲۰۰۲. ^۴ WORLD

بررسی ادعای خاورشناسان مغرض است که پیشرفت اسلام را بر اثر شمشیر اعراب می‌دانند. نویسنده اسنادی ارایه کرده که بر مبنای آنها اخلاق نبوی عامل مؤثر در تاریخ اسلام و توسعه‌ی آن بوده است.

, ISLAM AND THE MORAL ECONOMY: THE CHALLENGE OF^۵ TRIPP, CHARLES
. ۲۰۰۶, CAMBRIDGE UNIVERSITY PRESS, ۲۴۰P. ^۶ CAPITALISM

نویسنده، به بررسی ماهیت قدرت در سرزمین‌های اسلامی پرداخته و در چند جا اخلاق اسلامی را که متخاذ اخلاق نبوی است در مقایسه با اخلاق سرمایه‌داری بررسی می‌کند.

UPTON, CHARLES, THE VIRTUES OF THE PROPHET: A YOUNG MUSLIM GUIDE TO THE

^۱. آی. نایوب عبدالقدیر.

^۲. دیدگاه طبری پیرامون صحابه‌ی پیامبر: نمادهای اخلاقی و سیاسی در تأثیفات تاریخی اسلام.

^۳. سرگی تریفکوویچ.

^۴. شمشیر پیامبر: تاریخ، خداشناسی، تأثیر بر جهان.

^۵. چارلز تریپ.

^۶. اسلام و اقتصاد سرمایه‌داری: رویارویی با سرمایه‌داری.

GREATER JIHAD, CALIFORNIA, SOPHIA PERENNIS, ۲۰۰۶.

نویسنده، به توصیف ویژگی‌ها و خصوصیات اخلاقی مهتم شخصیت پیامبر اسلام ﷺ پرداخته و در این زمینه از تفاسیر قرآنی استفاده کرده است.

, IN THE SHADOW OF THE PROPHET: THE STRUGGLE FOR THE SOUL OF VIORST, MILTON^۱. WESTVIEW PRESS, ۲۰۰۱. ۳۷۲P. ISLAM

در این کتاب فضایل و مناقب و اخلاقیات رسول اکرم ﷺ به دلیل تأثیرگزاری فراوان در مسلمانان تحلیل و بررسی شده است.

WAD'AN, ABU NASR MUHAMMAD IBN, SERMONS OF THE PROPHET MUHAMMAD^۲. TRANS BY ASSAD NIMER BUSOOL. CHICAGO, GOODWORD BOOKS, ۲۰۰۲.

این اثر مشتمل بر چهل حدیث و به عبارتی، چهل نکته از کلام پیامبر اسلام ﷺ پیرامون ارزش‌های اخلاقی است که با ترجمه‌ی انگلیسی همراه است. گردآورنده‌ی مجموعه به راوی و سند آنها اشاره‌ای نکرده است. نویسنده از اساتید و هیأت علمی گروه مطالعات عربی دانشکده‌ی اسلامی آمریکایی شیکاگو در ایلینویز است. وی دارای مدرک دکترای مطالعات اسلامی و عربی از دانشگاه کالیفرنیا در برکلی است.

. OXFORD UNIVERSITY PRESS,^۳ PROPHET AND STATESMAN^۴ WATT, MONTGOMERY ۱۹۷۴. ۲۵۰P.

نویسنده، به توصیف شخصیت ممتاز پیامبر اسلام و دستاوردهای وی در عرصه‌ی دین و حکومت می‌پردازد. فضایل و اخلاقیات آن حضرت نیز به تفصیل معرفی شده است.

, A HANDBOOK OF EARLY MUHAMMADAN TRADITION ALPHABETICALLY^۵ WENSICK, A. J.

^۱. میلتون ویورست.

^۲. در سایه‌ی پیامبر: مبارزه برای روح اسلام.

^۳. خطبه‌های پیامبر اسلام ﷺ.

^۴. مونتگمری وات.

^۵. پیامبر سیاستمدار.

^۶. آ. جی. ونسیک.

. E. J. BRILL. ۱۹۷۷. ۲۶۸P.^۱ ARRANGED

^۱. کتاب راهنمای نخستین سنت‌های نبوی با ترتیب الفبا بی.